

Jaarverslag 2021

dedicon

Inhoudsopgave

1 BESTUURSVERSLAG 2021 3

1.1 Kom verder! 3

1.2 Team Dedicon 4

1.3 Samen komen we verder 9

1.4 Productie in 2021: van bestsellers tot maatwerk 10

1.5 Projecten in 2021: zo komen we verder 19

1.6 Verder in 2022 23

1.7 Het financiële beeld van 2021 24

2 VERSLAG VAN DE ONDERNEMINGSRAAD 29

3 VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT 31

4 JAARREKENING 2021 34

4.1 Geconsolideerde balans 34

4.2 Geconsolideerde staat van baten en lasten 35

4.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 36

4.4 Grondslagen waardering activa en passiva en resultaatbepaling 37

4.5 Toelichting geconsolideerde jaarrekening 45

4.6 Toelichting geconsolideerde balans 46

4.7 Toelichting geconsolideerde staat van baten en lasten 55

4.8 WNT-verantwoording 61

4.9 Toezichthoudende topfunctionarissen 62

4.10 Enkelvoudige balans 63

4.11 Enkelvoudige staat van baten en lasten 64

4.12 Toelichting enkelvoudige balans 65

5 OVERIGE GEGEVENS 67

5.1 Vaststelling jaarrekening 67

5.2 Goedkeuring jaarrekening 67

5.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 68

1 BESTUURSVERSLAG 2021

1.1 Kom verder!

“Woorden als ‘beperking’ en ‘toegang’ zijn voor ons een motivatie in ons werk.”

[audio Maarten Verboom]

2021, wederom een jaar waarin woorden als corona, beperking en toegang centraal leken te staan, ook bij Dedicon. Corona drukte opnieuw een belangrijke stempel op ons dagelijks leven. En daarmee ook op de werkzaamheden en medewerkers van Dedicon. Afstand houden op kantoor en thuiswerken waren de norm. Vrijwilligers konden we de eerste maanden slechts in kleinere aantallen ontvangen. Toch is het door de enorme inzet van medewerkers én vrijwilligers gelukt om alle klanten te voorzien van de gewenste en benodigde aangepaste (school)boeken, kranten, tijdschriften en tekeningen.

De woorden ‘beperking’ en ‘toegang’ zijn voor Dedicon juist begrippen die ons motiveren in ons werk, het zijn onze drijfveren. Ze geven sturing aan onze missie en visie: werken aan een wereld waarin het vanzelfsprekend is dat informatie voor iedereen toegankelijk is. Iedereen moet mee kunnen doen en verder kunnen komen in hun leven, ook tijdens deze pandemie.

Dit jaarverslag is een weergave van onze organisatie en activiteiten in 2021. Behalve de werkzaamheden voor onze reguliere productie zetten we ook een aantal projecten in de

spotlights. Projecten die Dedicon, maar ook bijvoorbeeld uitgevers toekomstbestendig maken. Zo worden in 2022 de richtlijnen van de Europese Toegankelijkheidsakte in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. In het project Toegankelijk Publiceren, kortweg TPUB2, helpen wij uitgevers zodat zij in staat zijn hun uitgaven van meet af aan toegankelijk te publiceren om zo aan de nieuwe richtlijnen te voldoen.

In het Coalitieakkoord 2021-2025 dat het nieuwe kabinet op de drempel van 2022 presenteerde, staat dat toegankelijkheid de norm wordt. Een streven dat wij uiteraard omarmen. Een streven waar wij graag samen met andere partijen aan mee willen werken door onze kennis en expertise te delen. Want alleen samen komen we verder!

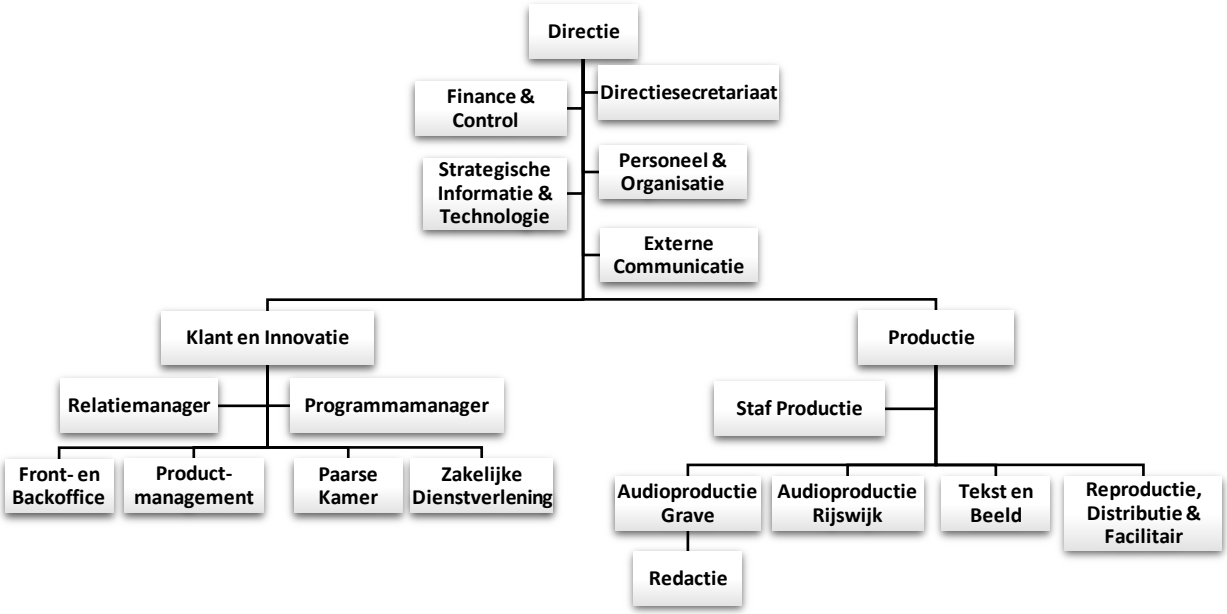
Grave, maart 2022
Maarten Verboom (directeur)

1.2 Team Dedicon

Ondanks alle noodzakelijke maatregelen en beperkingen zijn we er ook in 2021 weer in geslaagd om alle productieaanvragen, kranten- en tijdschriftenedities en actuele boeken op tijd te leveren. Dat is ons gelukt dankzij de veerkracht en geweldige inzet van alle medewerkers en vrijwilligers. Met recht: Team Dedicon.

Organigram Dedicon, per 31 december 2021

In 2021 zijn de taken van het Productiebureau bij andere afdelingen in de Productietak ondergebracht, met als doel de afstemming en communicatie en daarmee het gehele productieproces te verbeteren. Als gevolg van deze herstructurering is de afdeling Productiebureau in 2021 opgeheven.

Medewerkers en vrijwilligers

Met 141 CAO-medewerkers (113,5 fte) heeft Team Dedicon in 2021 de duizenden leesboeken, schoolboeken, kranten en tijdschriften naar diverse leesvormen aangepast. Om zich te blijven ontwikkelen, ook in zo'n bijzonder jaar, is medewerkers weer volop de kans gegeven om opleidingen en trainingen te volgen. Zo hebben vier medewerkers de opleiding tot onderzoeker digitale toegankelijkheid gevolgd. Nog eens vier medewerkers hebben de opleiding Lean Green Belt gevolgd en dragen bij aan het optimaliseren van lean productieafdelingen. Er waren ook verschillende opleidingsactiviteiten om bewustzijn en vaardigheden op gebied van digitale toegankelijkheid te vergroten bij medewerkers. Verder is er invulling gegeven aan het vervolg van Agile & Scrum en is er voor de gehele organisatie een training aangeboden op gebied van Security Awareness. Zo blijven alle medewerkers zich verder ontwikkelen.

Om als organisatie verder te groeien zijn er in 2021 met een dwarsdoorsnede van het personeelsbestand kwalitatieve gesprekken gevoerd om te kijken wat er speelt binnen de organisatie rondom de leidende principes Verbondenheid – Ondernemingszin – Verbeeldingskracht. In 2022 geven we een vervolg aan de uitkomsten van deze gesprekken.

Naast alle CAO-medewerkers kon Dedicon in 2021 niet zonder haar trouwe en enthousiaste vrijwilligers: 403 in het totaal! Daarvan zitten er 224 wekelijks in onze studio's te Rijswijk en

173 vrijwilligers die in Grave meewerken aan de audioproductie van boeken, kranten en tijdschriften. En natuurlijk onze zes Club Orange-leden.

De vrijwillige voorlezers vormen een veelkleurig palet aan stemmen die de (school)boeken, kranten en tijdschriften tot leven brengen. De jongste is 21 jaar, de oudste 88. Tientallen zijn in 2021 voor het eerst begonnen, velen lezen al 10 of 25 jaar of zelfs nog langer. Gelukkig konden we ze in 2021 het hele jaar door ontvangen, al was dat voor beide locaties in de eerste helft van het jaar in beperkte mate. Natuurlijk met inachtneming van diverse maatregelen.

Om invulling te kunnen geven aan de wisselende behoefte aan inzet van arbeid op verschillende afdelingen maakt Dedicon ook gebruik van een flexibele schil van gemiddeld circa 40 uitzendkrachten, gedetacheerden en zzp-ers.

De belangen van de medewerkers worden vertegenwoordigd door de Ondernemingsraad. Deze bestond in 2021 uit zeven leden die verhoudingsgewijs het personeel in Grave en Rijswijk vertegenwoordigen: Kirsten de Haan (voorzitter), Laura ten Hoedt (secretaris), Peter van Muijen, Desirée Pluijgers, Paul Rambags, Davy Kager en Roel van Tiel. In 2021 hebben Peter van Muijen en Desirée Pluijgers Dedicon verlaten en zijn de vrijgekomen zetels ingevuld door Rosine Berendsen en Emiel van Koot. In hoofdstuk 2 leest u het verslag van de Ondernemingsraad.

Het Management Team en de Raad van Toezicht
Stichting Dedicon kent statutair een bestuurs-/toezichtstructuur volgens de richtlijnen van de Governance Code Cultuur. Dedicon wordt bestuurd door de directeur-bestuurder Maarten Verboom. Hij vormt samen met Inge de Mönnink (Klant & Innovatie), Edwin Meijerink (Productie), Richard Schoonderwoerd (Strategische Informatie Technologie) en Erik Horst (Finance & Control) het Management Team van Dedicon.

V.l.n.r.: Maarten Verboom, Inge de Mönnink, Edwin Meijerink, Richard Schoonderwoerd, Erik Horst

De directeur-bestuurder van Dedicon is uit hoofde van zijn functie ook bestuurslid van de Stichting Vrienden van Dedicon.

Het toezicht op het bestuur wordt vormgegeven door de Raad van Toezicht. In 2021 waren de leden Marianne Kallen-Morren (voorzitter), Anita Lussenburg, Wim Ludeke en Menno Schaap.

V.l.n.r.: Marianne Kallen-Morren, Anita Lussenburg, Wim Ludeke, Menno Schaap

De Adviesraad

Dedicon wordt bijgestaan door een groep professionele en gedreven (ervarings-)deskundigen, ondernemers, bestuurders en wetenschappers. Vanuit hun expertise adviseren zij Dedicon op strategisch niveau. In 2021 bestond de Adviesraad uit:

- **Ameling Algra**
  Voormalig manager bij het College voor toetsen en examens, voor (het beleid ten aanzien van) examinering en kandidaten met een beperking.
- **Birgitta Blokland**
  Bestuurslid en coördinator van diverse projecten binnen de European Blind Union; bestuurslid World Blind Union.
- **Remco Bron**
  Onder andere CEO en oprichter Resono, directeur en oprichter So many thoughts.
- **Catia Cucchiarini**
  Senior researcher Centre for Language and Speech Technology Radboud Universiteit; senior projectmanager Nederlandse Taalunie.
- **Frans van der Reep**
  Voormalig lector bij InHolland University of Applied Sciences.
- **Erik Timmermans**
  Voormalig secretaris-generaal Groep Algemene Uitgevers, Nederlands uitgeversverbond (NUV; tegenwoordig Mediafederatie); voormalig secretaris juridische en economische zaken NUV.
- **Robbert Vriens**
  Managing director Aranea.
- **Rob van Vliet**
  Diverse bestuursfuncties bij belangenorganisaties van blinden en slechtzienden.

De Jeugdadviesraad: Club Orange

Ole, Twan, Hannah, Teun, Rayane en Mireille: een groep ondernemende jongeren met een visuele beperking die Dedicon gevraagd en ongevraagd vertellen hoe wij onze producten en diensten verder kunnen verbeteren. Ook dankzij Club Orange komt Dedicon verder.

Mireille, Ole, Twan en Teun tijdens een bijeenkomst van Club Orange

Dedicon's innovatieteams, de Paarse Kamer

De wereld staat niet stil. De wensen en behoeften van onze klanten daarom ook niet. Om ervoor te zorgen dat zij mee kunnen doen en verder komen in hun leven zijn continu vernieuwingen van onze producten en diensten nodig. Twee multidisciplinaire teams zijn daar bij Dedicon gedurende het jaar mee bezig.

Zo werkt een team aan het ideale en compleet toegankelijke (school)boek. Een multimodaal product waarbij verschillende toegankelijke leesvormen (zoals audio, braille of tekst) en verschillende contentelementen (waaronder afbeeldingen, beschrijvingen van afbeeldingen of voetnoten) in één bestand aanwezig zijn en naar wens van de klant kunnen worden gebruikt. Een tweede team onderzoekt hoe klanten zo optimaal mogelijk gebruik kunnen maken van toegankelijke beelden in schoolboeken, algemene lectuur, kranten en tijdschriften. En natuurlijk, de oplossingen die onze innovatieteams bedenken en de toets der kritiek hebben doorstaan, passen we toe in onze productie en dienstverlening.

1.3 Samen komen we verder

Leden van Club Orange staan samen met Dedicon-medewerkers bij de draaiorgels in het Museum Speelklok.

Het creëren van een toegankelijke samenleving wordt steeds belangrijker in Nederland, net als in de rest van Europa. De implementatie van de Europese Toegankelijkheidsakte staat voor de deur en corona heeft veel organisaties en bedrijven laten zien dat toegankelijkheid van informatie van essentieel belang is om alle burgers en klanten te bereiken. Het is dan ook van groot belang om samen te werken in het veld van organisaties van en voor mensen met een visuele of andere leesbeperking. Zo kunnen we ervoor zorgen dat het aanbieden van toegankelijke producten, diensten en informatie gemeengoed wordt in Nederland.

Hoewel de coronapandemie het niet altijd gemakkelijk heeft gemaakt om elkaar fysiek op te zoeken, is de focus van Dedicon ook in 2021 zoveel mogelijk op samenwerking met onze partners geweest. Zo is er doorlopend contact met onze ketenpartners Bibliotheekservice Passend Lezen en de Christelijke Bibliotheek voor Blinden en slechtzienden (CBB). Maar zeker ook met organisaties die voor de uitvoering van ons werk essentieel zijn, zoals bijvoorbeeld Koninklijke Visio, Bartiméus, Bartiméus Fonds, Stichting Accessibility, Vereniging Onbeperkt Lezen, de Oogvereniging en Ieder(in). Samen met de Mediafederatie, de educatieve uitgevers (GEU, per 2022 MEVW) en algemene uitgevers (GAU) werken we aan de mogelijkheid voor uitgevers om van meet af aan toegankelijk te publiceren, waardoor zij mensen met een leesbeperking kunnen bedienen.

Ook sluiten we aan bij internationale ontwikkelingen, zodat we er niet alleen voor staan. Door het uitwisselen van kennis en ervaringen met internationale partners komen we samen verder in ons streven om informatie toegankelijk te maken voor mensen met een leesbeperking. Dedicon is actief lid van een aantal internationale organisaties:

- DAISY Consortium met de Inclusive Publishing Website en het in 2021 gestarte EU Inclusive Publishing Forum. Maarten Verboom is sinds 2019 voorzitter van het DAISY Consortium;
- IFLA-sectie Libraries Serving Persons with Print Disabilities (LPD);
- Accessible Book Consortium (ABC);
- Braille Autoriteit.

Daarnaast werken we samen met verschillende organisaties uit andere landen, zoals:

- BrailleNet (Frankrijk) en de Johannes Kepler Universität (Oostenrijk) in het kader van het EU-project Supporting Inclusive Digital Publishing Through Training (SIDPT);
- Luisterpunt, de Vlaamse openbare bibliotheek voor mensen met een leesbeperking. Vanaf 2020 wisselen Dedicon en Luisterpunt gesproken boektitels uit, waardoor mensen met een leesbeperking in Nederland en Vlaanderen van een nóg grotere collectie gebruik kunnen maken;
- Zusterorganisaties in Denemarken, Noorwegen, Zweden, Finland, IJsland en Zwitserland. Dit samenwerkingsverband, het Nordic IT and Production Forum, heeft kennisdeling over productiemethodes, innovaties en IT als doel.

1.4 Productie in 2021: van bestsellers tot maatwerk

Ondanks alle maatregelen en gevolgen van corona is het in 2021 gelukt om alle klanten te voorzien van de benodigde en gewenste school- en studieboeken, romans, kranten en tijdschriften. De productieafspraken met de Koninklijke Bibliotheek zijn nagekomen en aan alle vragen van onze educatieve klanten is voldaan, waardoor zij konden blijven doorleren en studeren. Omdat we een paar maanden minder vrijwilligers in de studio's konden toelaten hebben we echter wel, in overleg met Bibliotheekservice Passend Lezen, de gesproken edities van een aantal regionale kranten samengevoegd tot één verzamelkrant (*Profiel*). Deze is naar alle betreffende krantenabonnees verstuurd.

De belangrijkste uitkomsten van onze inzet in 2021 hebben we hier op een rij gezet (aantallen zijn afgerond op honderdtallen)[1].

[1] Met de Koninklijke Bibliotheek spreekt Dedicon jaarlijks van tevoren af wat de specifieke productiecijfers worden. De reproductieaantallen zijn afhankelijk van de klantvraag. De afspraken op het gebied van de aantallen educatieve materialen hebben voor OCW een indicatief doel; het daadwerkelijk aantal (re)producties worden namelijk bepaald door de vraag van de klanten.

Productie Audio	2021	2020
Algemene lectuur (titels/minuten) [2]	1.200 / 715.800	1.300 / 716.200
Kranten en tijdschriften (edities/minuten)	2.600 / 426.000	388.300[3]
School- en studieboeken (titels/minuten)	600 / 356.100	640 / 373.300

Productie Tekst & Beeld		
Algemene lectuur (titels/boekpagina's)	700 / 191.300	700 / 191.700
Jumboletter (titels/pagina's)	100 / 18.800	100 / 19.000
Digitale-tekst-jeugdboeken (titels/boekpagina's)	100 / 17.000	-
Karaokeboeken (titels/boekpagina's)	55 / 14.300	48 / 14.300
Elektronische kranten/tijdschriften (edities)	11.900	11.900
School- en studieboeken (titels/boekpagina's)	1.600 / 413.100	1.400 / 377.500
FotoPDF-bestanden (titels/boekpagina's)	1.600 / 348.100	1.600 / 338.000
Voelbare tekeningen (leermiddel)	15.700	15.900
Voelbare tekeningen (algemeen)	500	500
Dyslexiebestanden (titels)	100	100

Reproductie		
Cd's	793.900	856.300
Streams/downloads	1.123.400	1.116.500
Brailleleesboeken (pagina's)	3.213.800	3.595.900
Brailleschoolboeken (banden)	7.100	7.300
Jumboletter-boeken (pagina's)	1.594.000	1.471.600
A3-vergrotingen (reproducties)	13.700	14.400
Voelbare tekeningen (leermiddel)	69.600	69.800
Voelbare tekeningen (algemeen)	5.400	3.300

[2] De aantallen betreffen de audioproductie door Dedicon zelf.
[3] In 2020 zijn door de coronamaatregelen alle gesproken landelijke en regionale kranten vervangen door één verzamelkrant met een compilatie van krantenartikelen. Deze is naar alle krantenabonnees van Bibliotheekservice Passend Lezen gestuurd.

Boeken, kranten en tijdschriften
Vaak staan bijzondere producties, projecten en prestaties in de spotlights. Het is echter ook belangrijk om juist het dagelijkse werk, de 'normale' productie te belichten. Want juist dát is de hoofdmoot van ons werk. Het ongewone is voor ons vaak gewoon, we willen het onmogelijke mogelijk maken: mensen met een leesbeperking gewoon te laten lezen wat ze willen in de vorm die hen het beste past. Boeken in braille of gesproken vorm, karaokeboeken die tekst en audio combineren, gesproken tijdschriften met beeldbeschrijvingen: iedereen met een leesbeperking kan via Bibliotheekservice Passend Lezen de producten van Dedicon lenen. Zo kunnen ook zij meepraten over spraakmakende beelden in de media.

De Voorste Kamer, de redactie-afdeling van Dedicon, heeft in 2021 151 edities gemaakt van speciale luistertijdschriften, gericht op onze doelgroep. Zo maakt ze magazines voor computergebruikers die alles willen weten over de laatste apps, toegankelijke games en technische snufjes en voor blinden en slechtzienden die zijn geïnteresseerd in relaties, samenleving en seksualiteit. Ook is er een luistertijdschrift over proza en poëzie en een voor liefhebbers van kunst, cultuur, trends en mode. Al deze publicaties worden mede gemaakt door mensen uit de doelgroep zelf.

"Luistertijdschriften bieden mij de mogelijkheid om aangesloten te blijven."

Eén van de abonnees van het gesproken magazine *Cultuur, Trends en Mode* is **Wilma Lems**. Zij is van huis uit bibliothecaris en werkt momenteel als Programmamaker Volwassenen bij BiblioPlus, bibliotheek in het Land van Cuijk en Maasduinen. Al van kinds af aan is ze slechtziend. De gesproken leesboeken van Dedicon leerde ze ongeveer 25 jaar geleden kennen, via Bibliotheekservice Passend Lezen. En nog niet zo heel lang geleden heeft ze de luistertijdschriften van de Voorste Kamer ontdekt. Hoe waardevol deze gesproken boeken en luistertijdschriften voor Wilma zijn, hoor je in dit audiofragment.

[audio interview Wilma Lems]

“Mijn doel is dat luisteraars de beeldende cultuur, waar zij middenin staan, begrijpen.”

Anne Bottenheft is coördinator beeld en eindredacteur van het luistertijdschrift *Cultuur, Trends en Mode*. Het magazine biedt abonnees een inkijkje in de hoogte- en dieptepunten van de beeldcultuur. Met treffende beeldbeschrijvingen van actuele foto’s, iconische gebouwen en opvallende veranderingen in landschap en straatbeld. Voor Anne is dit luistermagazine ‘pure noodzaak’. Want als blinde of slechtziende mens maak je even zo goed deel uit van een cultuur waarin beeld de allesbepalende factor is.

[audio interview Anne Bottenheft]

De trend van een toenemend aantal streams en downloads van de gesproken boeken, kranten en tijdschriften is ook in 2021 doorgezet, al is de stijging wel iets afgevlakt. Het gebruik van de DAISY-cd’s neemt nog steeds af. Een product dat in 2021 duidelijk populairder werd is de voelbare tekening. Niet in de laatste plaats door de speciale tekeningenbanden die via Bibliotheekservice Passend Lezen worden aangeboden. Bijvoorbeeld over tuinvogels (met uitleg in audio), de Notre Dame (met uitleg in audio en 3D-model) en *De waanzinnige boomhut* (met uitleg in audio en braille). Een ander veelgevraagd product dat we speciaal voor jeugdige lezers maken die slechtziend of dyslectisch zijn, zijn de Jumboletterboeken: populaire jeugdboeken op A4-formaat met een maatje-meer-lettergrootte. En speciaal voor jeugdige lezers die lezen lastig vinden, maakt Dedicon in opdracht van de Inkoopcommissie van de Koninklijke Bibliotheek karaokeboeken voor de collectie van Yoleo. Deze zijn door kinderen met een regulier bibliotheekabonnement te lezen.

School- en studieboeken op maat

Om verder te komen in je leven is een goede opleiding steeds belangrijker. Leren en studeren met een leesbeperking brengt echter vaak extra hindernissen met zich mee. Bij Dedicon geloven we in gelijke kansen voor iedereen. Met behulp van subsidie van het ministerie van OCW maken wij aangepaste schoolboeken en leermiddelen. Leer- en werkboeken voor het

basisonderwijs en voortgezet onderwijs. Ook voor studenten aan het mbo, hbo, universiteit en beroepsonderwijs maken wij hun studielectuur on demand toegankelijk. Daarmee geven we al tientallen jaren concrete invulling aan trending woorden zoals kansengelijkheid, passend onderwijs en toegankelijkheid.

Voor leerlingen en studenten met een visuele beperking leveren we maatwerk. Bijvoorbeeld *WizWijs* in braille om te leren rekenen in het basisonderwijs, de *Examenbundel Economie* voor havo als fotoPDF om op een laptop te kunnen vergroten of *Moderne Wiskunde* als toegankelijke EPUB3-uitgave. En wat te denken van een voorgelezen versie van het *Handboek neuropsychotherapie* of *Kwantumfysica, informatie en bewustzijn* voor een universitaire studie? En natuurlijk alle benodigde voelbare versies van grafieken, tabellen of biologietekeningen. Ook passen onze specialisten schoolboeken didactisch aan als dat nodig is. Dit doen zij bijvoorbeeld bij opgaven met afbeeldingen (‘Omcirkel alle rode appels’) of door beeldbeschrijvingen toe te voegen aan essentiële afbeeldingen. Deze aanpassingen doen we bij schoolmethoden voor zowel het basis- als het voorgezet onderwijs.

“Kinderen gaan veel meer lezen en worden vaardiger met passende producten.”

Eline van Hilst werkt al meer dan 20 jaar met blinde en slechtziende leerlingen. Voorheen in de functie van groepsleerkracht in het speciaal onderwijs en nu al zo’n 10 jaar als ambulant onderwijskundig begeleider voor Koninklijke Visio. Voor haar werk bezoekt en ondersteunt ze reguliere basisscholen en middelbare scholen die les geven aan een leerling - of enkele leerlingen - met een visuele beperking. Daarvoor maakt ze veelvuldig gebruik van de leesvormen die Dedicon te bieden heeft. En dat kan tot mooie momenten leiden.

[audio interview Eline van Hilst]

“Ik vind het fijn dat ik iemand met mijn werk echt vooruit help.”

Als didactische specialist past **Anja Huisman** lesmateriaal aan voor leerlingen met een visuele beperking. Ze kan daarbij putten uit haar werkervaring die ze heeft opgedaan als leerkracht en als auteur/eindredacteur bij twee educatieve uitgeverijen. In deze functie komen beide werelden samen. Het gros van de boeken die ze bij Dedicon momenteel aanpast zijn wiskunde- en natuurkundeboeken voor het voortgezet onderwijs.

[audio interview Anja Huisman]

Een ontwikkeling die we in 2021 bij de productie van aangepaste schoolmethoden hebben gezien is het afnemen van de vraag naar gesproken school- en studieboeken. Daarnaast een duidelijke toename in aanvragen voor toegankelijke digitale tekstbestanden en fotoPDF-bestanden voor gebruik op een computer of laptop. Ook voelbare tekeningen blijven onverminderd veelgevraagd. Daarnaast merken we dat lesmethoden in de klas meer en meer digitaal worden aangeboden. Hoewel dat kansen biedt voor leerlingen met een visuele of andere leesbeperking, ervaren zij ook dat er nadelen aan zitten. Vooral als de visuele onderdelen (afbeeldingen, video’s) niet zijn voorzien van bijvoorbeeld beeldbeschrijvingen of audiodescriptie. Om te zorgen dat we blijvend kunnen voldoen aan de vragen van onze klanten, is de afdeling Tekst & Beeld in 2021 uitgebreid met medewerkers op het gebied van didactische aanpassingen en een Coördinator Beeld.

Speciale producties

Naast de Koninklijke Bibliotheek en het ministerie van OCW ontvangt Dedicon ook regelmatig opdrachten van andere organisaties. De Rijksoverheid, Cito, pensioenfondsen, zorgverzekeraars en gemeenten behoren tot Dedicon’s opdrachtgevers. De laatste jaren zijn ook musea steeds vaker bezig met het toegankelijk maken van hun collectie voor mensen met een visuele beperking. Dedicon verzorgt bijvoorbeeld voelbare tekeningen van schilderijen, zodat iedereen ze kan ervaren en mee kan praten over ons culturele erfgoed.

“Inclusie is voor ons steeds belangrijker geworden.”

Anne Knipping is publieksbegeleider in het Fries Museum en verantwoordelijk voor het ‘vertalen’ van wetenschappelijke en artistieke informatie naar het publiek. Toegankelijkheid speelt daarbij een grote rol; het museum streeft ernaar voor alle doelgroepen toegankelijk te zijn. Om bezoekers met een visuele beperking beter te kunnen bereiken ontwikkelde het museum in 2021 een speciaal programma voor deze doelgroep. Onderdeel hiervan was een voelbare replica van een wapenschild.

[Audio interview Anne Knipping]

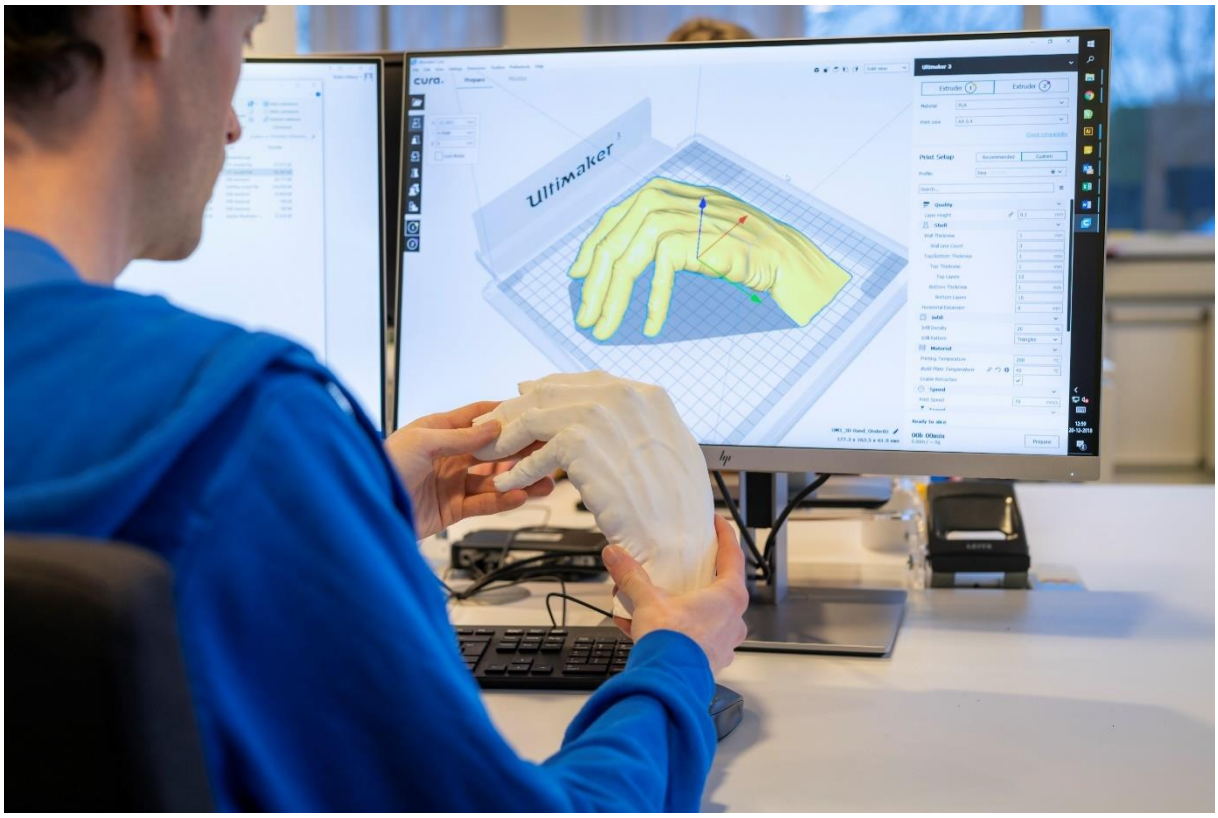
“Het geeft mij extra energie als mensen blij zijn met de producten die wij maken.”

Als productiecoördinator is Wendy Presser bij Dedicon nauw betrokken bij alles wat aan aangepaste teksten en beelden wordt geproduceerd. De opdrachten die ze onder handen krijgt zijn uiteenlopende producties voor het onderwijs en de collectie van Bibliotheekservice Passend Lezen, als ook voor zakelijke opdrachtgevers. Reliëfwerken hebben daarbij haar speciale aandacht. Bijvoorbeeld voelbare kunstobjecten voor musea of reliëftekeningen voor Bibliotheekservice Passend Lezen.

[audio interview Wendy Presser]

1.5 Projecten in 2021: zo komen we verder

Wij zien de toekomst als een digitaal tijdperk waarin beeld in belangrijke mate de informatiestromen beheerst. Het vraagt specialistische kennis om dit volledig toegankelijk te maken voor onze blinde en slechtziende klanten. Daarom voeren we, naast onze reguliere productie, ook tientallen projecten uit om kennis op te bouwen en te delen en om onze producten, diensten en processen te verbeteren. Zo komen we verder als organisatie en kunnen we mensen met een visuele of andere leesbeperking ook in de toekomst ondersteunen en zelfredzamer te maken.

De projecten zijn ingedeeld in een viertal programmalijnen: Toegankelijk publiceren aan de bron, Multimodaal product, Beeld en Lean. Twee van die projecten zijn TPUB2, in het kader van Toegankelijk publiceren aan de bron en Graphic novels in audio, een project uit de programmalijn Beeld.

In de spotlights: TPUB2

Samen met de GEU (nu MEVW), GAU, de Vereniging Onbeperkt lezen, Koninklijke Visio, Bartiméus, Accessibility en de Oogvereniging heeft Dedicon de krachten gebundeld voor het project Toegankelijk Publiceren aan de bron 2, kortweg TPUB2. Het is een vervolg op het project TPUB1 dat in 2018 en 2019 werd uitgevoerd en waarbij vooral bewustwording centraal stond. In TPUB2 is een programma opgezet van workshops voor uitgevers over toegankelijkheid van e-books, websites en educatieve digitale leermiddelen. Naast bewustwording komen in deze workshops ook kennis en vaardigheden en verankering aan de orde. Bijna 300 deelnemers, verspreid over vier workshops hebben in 2021 hieraan deelgenomen. Ter ondersteuning is de website Inclusiefpubliceren.nl verder ontwikkeld en is een derde snelstartgids uitgebracht: *Check dit!*. Zo bereiden we uitgeverijen voor op de toekomst.

“Je wilt als uitgeverij leren en lezen mogelijk maken voor iedereen.”

Gottmer is een middelgrote algemene uitgeverij, waarbij vernieuwing, vooruitgang en kwaliteit hoog in het vaandel staan. Toegankelijk publiceren hoort daar ook bij.
Eefje Huntink is in haar dagelijks werk als productieassistent nauw betrokken bij de productie van kinderboeken, kookboeken en boeken over lifestyle, reizen, watersport en spiritualiteit. Een deel daarvan wordt uitgegeven in EPUB-formaat. Daarnaast is ze projectleider geweest van de nieuwe website van de Gottmer Uitgevers Groep. Reden genoeg dus voor Eefje en enkele van haar collega’s om deel te nemen aan de workshops Toegankelijk publiceren (TPUB2) die medio 2021 van start gingen.

[audio interview Eefje Huntink]

“Het maken van toegankelijke content is vaak een kwestie van gewoon starten.”

Dave van Hemert is als communicatieadviseur van Dedicon nauw betrokken bij het project Toegankelijk Publiceren (TPUB). Zo is hij onder andere verantwoordelijk voor de site Inclusiefpubliceren.nl en ondersteunt hij bij de projectcommunicatie. En als groot voorstander van *design for all* laat hij graag zien - en in dit geval horen - hoe slechts een kleine investering van uitgeverijen in toegankelijk publiceren aan de bron kan leiden tot veel toegevoegde waarde. Voor iedereen.

[audio interview Dave van Hemert]

In de spotlights: Graphic novels in audio

De graphic novel (een stripverhaal met het karakter van een roman) is niet meer weg te denken uit de boekenkast. Titels als *De waanzinnige boomhut* en *Het Leven van een loser* zijn bijzonder populaire jeugdtitels en stimuleren kinderen om meer te lezen. Maar ook voor volwassenen wordt het aanbod groter. En omdat wij vinden dat iedereen moeten kunnen lezen wat men wil, in de gewenste leesvorm, zijn we samen met Bibliotheekservice Passend Lezen gaan kijken hoe we deze boeken toegankelijk kunnen maken in gesproken vorm, met beeldbeschrijvingen. Met de uitgebreide feedback van onze experts én van de klanten van Passend Lezen hebben we een eerste set richtlijnen opgesteld voor graphic novels. In 2022 gaan we onderzoeken hoe we een aantal van deze titels voor de jeugd en volwassenen in de collectie kunnen opnemen.

“We zijn er volgens mij best goed in geslaagd om graphic novels toegankelijk te maken.”

Als productmanager bij Dedicon en fervent boekenlezer is **Wendy van Eldijk** dagelijks in de weer met passende leesoplossingen voor lezers met een visuele handicap. Eén van de projecten waar ze het afgelopen jaar aan meewerkte was het project Graphic novels in audio. Wat erbij komt kijken om dit genre leesboeken toegankelijk te maken en in hoeverre dat verschilt met reguliere leesboeken legt Wendy uit in dit audiofragment.

[audio interview Wendy van Eldijk]

Naast TPUB2 en Graphic novels in audio waren er nog ruim 50 andere projecten waar Dedicon in 2021 aan heeft gewerkt. Een paar voorbeelden van projecten waar de klanten direct wat van hebben gemerkt of in 2022 gaan merken:

- **Audiodescriptie van educatieve video’s.**
  Dat schoolmethoden steeds visueler worden merken we bij Dedicon ook. Daarom zijn we in 2021 gestart met het produceren en distribueren van audiodescriptie. Dat doen we bij essentiële video’s die worden vermeld in lesmaterialen en schoolboeken. In 2022 zal dit, op aanvraag, in de reguliere productie worden opgenomen.
- **Beeldbeschrijving in kranten en tijdschriften**.
  In 2021 zijn als proef in een aantal kranten en tijdschriften beeldbeschrijvingen (audio, digitaal en braille) toegevoegd. De succesvolle uitkomst van het project heeft als gevolg dat we in 2022 starten met het toevoegen van beeldbeschrijvingen aan alle edities van Libelle in gesproken en elektronische vorm. De CBB voegt deze beeldbeschrijvingen ook toe aan de brailleversie van de Libelle.
- **Nieuwe uitgaven voor de serie tekeningenbanden in reliëf van Bibliotheekservice Passend Lezen**. In 2021 zijn uitgaven gemaakt met de thema’s Lentebloemen, Paddenstoelen en Hollandse windmolens.
- **Maak Muziek!** Kinderen zonder visuele beperking maken vaak gebruik van YouTube-video’s om een muziekinstrument te leren spelen. Voor kinderen die blind of slechtziend zijn is dat lastiger. Binnen dit project ontwikkelen we een lespakket rondom

het muziekinstrument de ukelele voor kinderen van 6 tot 12 jaar. In 2022 moet het lespakket te bestellen zijn.

- Het toevoegen van **track- en tracecodes** aan pakketverzendingen. Op deze manier kunnen klanten hun pakket van Dedicon volgen tot aan de deur. En bij de uitgaven uit de collectie Voeljeboekje wordt vanaf 2021 een **retourcode** toegevoegd, zodat deze boekjes na het lezen gemakkelijk aan Dedicon kunnen worden teruggestuurd.
- **Supporting Inclusive Digital Publishing through Training (SIDPT).**
  Samen met BrailleNet (Frankrijk) en de Johannes Kepler Universität (Oostenrijk) ontwikkelt Dedicon een Europees platform (Inclusive Publishing in Practice) waar uitgevers best practices en trainingsmateriaal kunnen vinden (in verschillende talen) om toegankelijk publiceren mogelijk te maken. Het gehele project wordt financieel ondersteund vanuit het Erasmus+ Programma van de Europese Unie.

1.6 Verder in 2022

Beeld en video nemen een steeds prominentere plaats in ons leven in. In boeken, kranten, tijdschriften en schoolmethoden zijn ze niet meer weg te denken. Mensen met een visuele beperking willen gewoon mee kunnen doen in deze door beeld bepalende cultuur. Het toenemend toegankelijk maken van beelden en video's, naast tekst, is dan ook een logisch

gevolg. Audiodescriptie bij educatieve video's, beeldbeschrijvingen in de Libelle en gesproken graphic novels, nieuwe tekeningen in reliëf: het zijn een aantal voorbeelden van producten die in 2022 voor klanten beschikbaar komen.

Inclusieve uitgaven die vanaf de bron toegankelijk zijn geproduceerd zijn het ideaal. Daar blijven we ook in 2022 hard aan werken, samen met uitgevers, belangenverenigingen en andere expertiseorganisaties. Het project TPUB2 en de Rondetafel Toegankelijk publiceren aan de bron zijn daarbij leidende activiteiten. De wens en noodzaak van een toegankelijke samenleving wordt ook steeds zichtbaarder. Naast het VN Verdrag Handicap worden in 2022 ook de richtlijnen uit de EU Toegankelijkheidsakte in Nederlandse wetgeving doorgevoerd. Daarmee moeten vanaf juni 2025 diverse producten en diensten toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. E-books behoren daar ook toe. Dedicon zal de overheid hierover actief adviseren. Zeker omdat het nieuwe kabinet in het coalitieakkoord aangeeft dat toegankelijkheid de norm wordt.

Al deze maatschappelijke ontwikkelingen ondersteunen de missie en visie van Dedicon en brengen ons verder in het streven naar een inclusieve maatschappij. Wij zijn dan ook bijzonder gedreven om in 2022 bij te dragen aan dit proces .

1.7 Het financiële beeld van 2021

Hoewel in de begroting 2021 rekening is gehouden met een klein tekort van € 27.000 sluiten we het jaar af met een positief resultaat van € 507.000. De belangrijkste redenen voor het verschil tussen het begrote en het werkelijke resultaat worden hier toegelicht.

We houden € 281.000, dat is ca. 6%, over op de toegekende OCW subsidie. Conform de subsidieregeling mag een overschot aan het bestemmingsfonds OCW worden toegevoegd tot maximaal 10% van de totale instellingssubsidie. Dit fonds vormt een buffer (egalisatiereserve) waarmee een overschot in het ene jaar gebruikt kan worden om een tekort in een later jaar op te vangen. Het overschot wordt daarom eind 2021 als positief resultaat verantwoord en via de resultaatbestemming aan het bestemmingsfonds OCW toegevoegd.

Het positieve resultaat op de subsidie van de Koninklijke Bibliotheek (KB) bedraagt € 278.000 en bestaat uit twee delen. Ten eerste is in november 2021 een loon- en prijscompensatie over 2021 toegekend van ruim € 165.000. Met deze extra subsidiebate was in de begroting geen rekening gehouden. Ten tweede is afgesproken dat het niet-bestede deel van het 'Plan kostprijsverlaging' eind 2021 aan de bestemmingsreserves mag worden toegevoegd. Het gaat om een bedrag van € 113.000. De afspraak voor beide delen is dat deze gelden in 2021 als baten verantwoord dienen te worden en worden gestort in het bestemmingsfonds KB.

In onderstaande tabel is te zien dat de baten en lasten in de periode 2020-2022 een vrij constant patroon vertonen. Hoewel de coronamaatregelen een grote invloed hebben gehad op

de bedrijfsvoering is het effect op de cijfers het afgelopen jaar gelukkig beperkt gebleven. We zien wel dat enkele projectactiviteiten en de audioproductie van kranten voor de KB door corona onder het begrote niveau zijn uitgekomen.

Opvallend is dat het kostenniveau in 2021 0,7 miljoen lager is uitgekomen dan begroot, terwijl de baten maar 0,2 miljoen lager zijn. Kort gezegd zijn met minder middelen ongeveer dezelfde activiteiten uitgevoerd en zijn we dus efficiënter gaan werken. Dit komt o.a. voort uit de 'Lean' trajecten waar we bij productie mee bezig zijn en door de herinrichting van de productie- en IT-afdelingen.

(bedragen x € 1 miljoen)	**Realisatie 2020**	**Begroting 2021**	**Realisatie 2021**	**Begroting 2022**
Subsidie KB	7,2	7,5	7,3	7,3
Subsidie OCW	4,7	4,8	4,8	4,8
Overige baten	0,9	0,8	0,8	0,7
Totale baten	**12,8**	**13,1**	**12,9**	**12,8**
Personele lasten	8,2	8,6	8,1	8,2
Inhuurlasten	1,8	1,7	1,8	1,9
Overige bedrijfslasten	2,3	2,4	2,1	2,4
Afschrijvingslasten	0,5	0,4	0,4	0,4
Totaal lasten	**12,8**	**13,1**	**12,4**	**12,9**
Resultaat	**0**	**0**	**0,5**	**-0,1**

Hierna en bij de betreffende posten in de jaarrekening worden de belangrijkste verschillen ten opzichte van voorgaand boekjaar en de begroting nader toegelicht.

De subsidiebaten KB vertonen een stijgende lijn ten opzichte van 2020 doordat de instellingssubsidie is verhoogd ter dekking van de stijgende kosten van de productie- en reproductieactiviteiten. De realisatie 2021 blijft onder begroting doordat we ca. 0,4 miljoen, ca. 6%, overhouden op de toegekende KB instellingssubsidie 2021. Dit bedrag is niet als positief resultaat verantwoord, maar vooralsnog gereserveerd als nog te besteden subsidie. Hierover moeten nog afspraken worden gemaakt met de KB. De subsidieaanvraag voor 2022 is inmiddels toegekend. Dedicon heeft door de verschillende kostprijs-verlagende maatregelen niet het gehele beschikbare bedrag aangevraagd.

De subsidiebaten uit de instellingssubsidie van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen stijgen ten opzichte van 2020. Het beschikbare subsidiebedrag is zowel in 2021 als voor 2020 verhoogd ter dekking van de stijgende personele lasten en de complexere klantvraag en hiervoor benodigde didactische aanpassingen. De inkomsten uit de levering van educatieve producten aan scholen en leerlingen via de webwinkel Dedicon Educatief zijn de afgelopen jaren gedaald doordat er minder aanvragen worden gedaan. Hierdoor is een hogere

subsidie noodzakelijk om de kosten te dekken. De instellingssubsidieaanvraag 2022 is inmiddels toegekend.

De overige baten zijn lager dan in 2020, maar wel iets hoger dan begroot. De baten uit zakelijke dienstverlening vallen iets lager uit dan begroot, maar zijn wel hoger dan in 2020. Aangezien deze activiteiten de afgelopen jaren niet kostendekkend waren, heeft in 2020 een evaluatie plaatsgevonden en zijn besparingen ingezet. We blijven doorgaan voor onze bestaande klanten, maar hebben onze acquisitie- en promotieactiviteiten afgeschaald naar een kostendekkend niveau.

De baten uit de opdracht van DUO voor het toegankelijk maken van examens en toetsen voor scholen vallen in 2021 hoger uit doordat er vanwege corona meer herkansingsexamens zijn afgenomen. Dit zal ook bij de opdracht 2021-2022 het geval zijn. De baten uit de levering van dyslexieproducten via de website Educatief dalen doordat er minder aanvragen worden gedaan door scholen en leerlingen. Dit wordt deels veroorzaakt door de beperkte aanwas van de collectie, aangezien Dedicon geen subsidie meer ontvangt om nieuwe titels te produceren. De baten uit maatschappelijke projecten op het terrein van toegankelijkheid komen boven begroting uit.

De personele lasten dalen ten opzichte van 2020 en begroting 2021. Dit komt vooral doordat het personeelsbestand is gedaald van 120 fte in 2020 naar 119 fte in 2021. De werkelijk personele lasten komen lager uit dan begroot doordat enkele begrote vacatures niet zijn ingevuld. Daarnaast is vanaf augustus de WW-premie verlaagd en vallen de reiskostenvergoedingen woon-werk lager uit door het thuiswerken. De gemiddelde loonsom per fte stijgt wel door de salarisverhogingen (2020: 3% en 2021: 2%) vanuit de cao van de Vereniging voor Openbare Bibliotheken waar Dedicon bij is aangesloten.

De inhuurlasten zijn gelijk aan 2020 en vallen iets hoger dan begroot. In 2021 was meer inhuur van projectleiders en voorlezers noodzakelijk aangezien enkele vacatures niet zijn ingevuld en vrijwilligers minder ingezet konden worden vanwege de coronamaatregelen. Ook in 2022 werkt Dedicon met een flexibele schil van inhuur- en uitzendkrachten.

De overige bedrijfslasten zijn lager dan begroot en lager dan in 2020. Dit kan vooral verklaard worden door lagere reprokosten van cd's en fotokopiëren en doordat project- en voorlichtingsactiviteiten en de productie van kranten door corona onder het begrote niveau zijn uitgekomen. De afschrijvingslasten laten een constant patroon zien.

Financiële kengetallen
De financiële positie van Dedicon is gezond te noemen en wordt met name bepaald door het weerstandsvermogen, de liquiditeitspositie, het netto werkkapitaal, de solvabiliteit en de investeringsruimte.

Het saldo aan liquide middelen bedraagt op 31 december 2021 € 3,2 miljoen (2020: € 2,9 miljoen) en wordt behoedzaam aangehouden op lopende rekeningen en spaarrekeningen.

Het beschikbare netto werkkapitaal (vlottende activa -/- kortlopende schulden) is gestegen van € 1,1 miljoen eind 2020 naar € 1,6 miljoen eind 2021. De stijging wordt vooral veroorzaakt door de toename van de liquide middelen als gevolg van het overschot op de ontvangen subsidies.

De solvabiliteit (eigen vermogen / vreemd vermogen) bedraagt eind 2021 107% (2020: 74%). Deze verbetering wordt veroorzaakt doordat het eigen vermogen is toegenomen door het positieve resultaat 2021. Daarnaast is het vreemd vermogen afgenomen door een extra aflossing op de hypotheek.

In 2021 is er voor ca. € 132.000 geïnvesteerd in IT-voorzieningen, reproductieapparatuur, kantoormeubilair en onderhoud van het pand in Grave.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen geeft een indicatie van de financiële reservepositie van een organisatie en is noodzakelijk om te voorkomen dat een organisatie in financiële problemen komt bij een calamiteit. Van het totale eigen vermogen kan in principe alleen de algemene reserve hiervoor worden ingezet. Bestemmingsfondsen mogen namelijk alleen voor hun specifieke doel worden ingezet en vormen geoormerkt c.q. beklemd vermogen dat niet vrijelijk kan worden ingezet.

Het kengetal weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen gedeeld door de totale baten. Dedicon streeft naar een gezond weerstandsvermogen van 20% tot 30%. Het weerstandsvermogen van Dedicon, bestemmingsfondsen uitgezonderd, bedraagt eind 2021 11% (2020: 11%). Wanneer we het totale eigen vermogen, dus inclusief de bestemmingsfondsen gebruiken voor het bepalen van het weerstandvermogen zien we een stijging van 15% eind 2020 naar een gezonde 19% eind 2021. Deze stijging wordt veroorzaakt door de toename van de bestemmingsfondsen OCW en KB. Beide fondsen zijn echter wel geoormerkt voor specifieke gesubsidieerde activiteiten en niet vrij besteedbaar.

Impact van de coronacrisis
Op het moment van het opmaken van het jaarverslag zijn de omvang, de duur en de gevolgen van de coronacrisis voor 2022 en verder nog onbekend. Duidelijk is dat de crisis en de hieruit voortvloeiende maatregelen een belangrijke impact hebben op de bedrijfsvoering van Dedicon. Voor kenniswerkers en ondersteunende afdelingen is het goed mogelijk om thuis te werken. Bij de audioproductie-, reproductie- en distributieafdelingen zijn deze mogelijkheden beperkt of niet aanwezig voor zowel onze medewerkers als de vrijwillige voorlezers. Het afgelopen jaar zijn de benodigde voorzorgsmaatregelen tegen verspreiding van het virus genomen op de locaties in Grave en Rijswijk.

Het is lastig om te voorspellen wat uiteindelijk de effecten zijn van de crisis op productie- en reproductieaantallen en innovatieprojecten. De dienstverlening van Dedicon Educatief en via Bibliotheekservice Passend Lezen hebben in 2021 geen al te grote hinder ondervonden. Gedurende de periode waarin de maatregelen blijven gelden in 2022 kunnen onderdelen wel

lager uitvallen dan gepland. De mate waarin is afhankelijk van de aard en de duur van de restrictieve maatregelen.

Gezien de aard van de activiteiten van Dedicon en de wijze waarop deze door subsidies gefinancierd zijn, verwachten wij vooralsnog dat de financiële impact van de crisis gering zal zijn. Mede gezien voorgaande afwegingen is de inschatting op dit moment dat de coronacrisis en de hieruit voortvloeiende maatregelen geen dermate impact kunnen hebben dat deze kritisch zijn voor de continuïteit van Dedicon.

2 VERSLAG VAN DE ONDERNEMINGSRAAD

Het jaar 2021 ligt achter ons. De OR kijkt terug op een vol jaar, waarin de organisatiestructuur op enkele punten is aangepast om efficiënter te werken en waarin thema's zoals thuiswerken bijzonder actueel werden. In dit jaarverslag bespreken we de belangrijkste activiteiten van de OR van het afgelopen kalenderjaar.

In 2021 waren er tien reguliere OR-vergaderingen, vier overlegvergaderingen en twee Artikel 24-vergaderingen. De OR neemt zitting in een tweetal commissies: de ARBO-commissie (met HR en de preventiemedewerker) en de klachtencommissie (met HR en een externe ARBO-deskundige). De OR-leden vervullen daarnaast vier portefeuilles: ARBO/HR, Financiën, Klankbordgroep en PR/Communicatie. Gedurende het jaar ontving de OR twee instemmingsaanvragen en twee adviesaanvragen. De communicatie en werksfeer tussen de OR en de bestuurder en de Raad van Toezicht wordt als prettig, betrokken en veelal open ervaren.

Een aantal thema's stonden centraal in 2021. Dedicon zet stappen richting meer efficiëntie en flexibiliteit in de productie. De grootste organisatieverandering in dit kader was het opheffen van de afdeling Productiebureau (t.b.v. productiecoördinatie) en het plaatsen van de medewerkers binnen de productieafdelingen, waar de OR op verzoek van de bestuurder advies over heeft gegeven. De verbondenheid van medewerkers met strategische ontwikkelingen en heldere communicatie waren in deze advisering, en zijn nog steeds, belangrijke aandachtspunten. De OR heeft aangedrongen op een periodieke bespreking en evaluatie tijdens de overlegvergaderingen en heeft meermaals formeel en informeel overleg met betrokken medewerkers gevoerd. Dat gezegd hebbende, hebben we het contact met alle betrokkenen in dit proces als prettig ervaren.

Een ander belangrijk thema in 2021 was het effect van de coronamaatregelen op de organisatie. We stemden in met het tijdelijk werken in shifts op de reproductie- en distributieafdeling om zodoende het besmettingsrisico te verkleinen. Bovendien hebben we geluisterd naar de wensen en zorgen gerelateerd aan werken in coronatijd. Deze hebben we in onze rol onder de aandacht van het MT gebracht waar nodig. We zijn trots op alle collega's.

Allemaal hebben we – volledig thuis, op kantoor of in een mengvorm – onverminderde inzet getoond.

Ook in 2021 is de OR in gesprek gegaan met de klankbordgroep om geluiden uit de organisatie te verzamelen. Deze worden nu of in de toekomst op de agenda gezet of onder de aandacht gebracht wanneer de situatie daarom vraagt. Deze geluiden raken onder andere aan de verschillen tussen thuiswerken en werken op kantoor, het thuiswerkadvies, het daarmee wegvallen van informele overlegmomenten, de verdeling van tijd en aandacht tussen project en productie en de zichtbaarheid van de OR in de organisatie. De klankbordgroep is een regelmatig wisselende dwarsdoorsnede van de organisatie en kwam in 2021 eenmaal online samen.

De afgelopen periode heeft veel gevraagd van de flexibiliteit van de medewerkers. Een groep mensen zag nauwelijks nog collega's op kantoor, doordat een andere groep gedwongen thuis werkte. Over de maatregelen die nu nog nodig zijn en de kaders voor het thuiswerken ná corona zijn we actief in gesprek met de bestuurder en de HR-afdeling. Het werd al snel duidelijk: zo veel mensen, zo veel wensen. We hebben er vertrouwen in dat we samen tot een nieuwe thuiswerkregeling zullen komen die past bij onze mentaliteit 'Dedicon maakt het mogelijk', met een sterke verbondenheid enerzijds en voldoende flexibiliteit om ondernemingszin te laten floreren anderzijds.

Tot slot zijn de OR-leden uiteraard ook in 2021 weer bijgeschoold, zowel in actuele thema's als in bredere zin. Zo brengen we meer focus aan in onze activiteiten, stellen we onszelf doelen die specifieker en beter meetbaar zijn, kunnen we alle medewerkers van Dedicon goed vertegenwoordigen, en blijven we de professionele partner waar het bestuur op mag rekenen.

<u>De OR</u>:
Kirsten de Haan (voorzitter OR, productmanager)
Davy Kager (vicevoorzitter OR, productmanager)
Laura ten Hoedt (secretaris OR, coach audio)
Paul Rambags (systeemontwikkelaar)
Roel van Tiel (business analist)
Rosine Berendsen (voorlezer)
Emiel van Koot (didactisch medewerker)
Peter van Muijen (voorlezer, deels in 2021)
Desiree Pluijgers (assistent manager audio, deels in 2021)

3 VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Inleiding
De Raad van Toezicht heeft kennis genomen van het verslag van de Stichting Dedicon over het boekjaar 2021 en heeft de jaarrekening 2021 overeenkomstig artikel 12 van de statuten van de Stichting Dedicon goedgekeurd.

Toezicht
De Raad van Toezicht heeft tot taak om toezicht uit te oefenen op een rechtmatige, doelmatige en controleerbare besteding van publieke middelen, adviseert de directie en ondersteunt waar nodig bij het leggen en onderhouden van externe contacten. Voorts is de Raad van toezicht belast met het toezicht op de algemene gang van zaken in de Stichting en met het toezicht op het door de directie gevoerde beheer en beleid en de overige taken en bevoegdheden, die hem bij de statuten zijn toegekend. De raad van Toezicht onderschrijft en functioneert conform de richtlijnen van de Governance Code Cultuur.

Relatie met de bestuurder
De relatie tussen de bestuurder en de Raad van Toezicht is goed. Er is een open verhouding tot elkaar en tegelijkertijd zijn we in staat om de juiste verhouding te hanteren tot elkaar gelet op de gescheiden verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Overleg ondernemersraad
Op 21 oktober 2021 heeft de voorzitter van de Raad van Toezicht deelgenomen aan het artikel 24 lid 1 overleg met de directie. Tijdens die bijeenkomst is open en transparant gesproken over verschillende onderwerpen die leven onder de medewerkers van Dedicon. Daarnaast waren leden van de Raad van Toezicht aanwezig bij de online plenaire bijeenkomsten van Dedicon.

Samenstelling Raad van Commissarissen
De Raad van Commissarissen bestaat uit maximaal vijf leden die voor een periode van vier jaar worden benoemd en vervolgens voor een volgende zittingstermijn van vier jaar kunnen worden herbenoemd. Bij gemotiveerd besluit kan hiervan worden afgeweken.

In 2021 was de Raad als volgt samengesteld:

- M.N. (Marianne) Kallen-Morren, Voorzitter
  Eerste benoeming: september 2015
- A. (Anita) Lussenburg
  Eerste benoeming: april 2014
- W. (Wim) Ludeke
  Eerste benoeming: januari 2017
- M. (Menno) Schaap
  Eerste benoeming: september 2020

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen voor hun werkzaamheden jaarlijks een vergoeding. Deze is terug te vinden in de jaarrekening van dit jaarverslag.

Nevenactiviteiten

- Marianne Kallen-Morren
  - Voorzitter Raad van Commissarissen Flint
  - Voorzitter Raad van Toezicht MooiSticht
  - Lid Raad van Toezicht NMU
  - Voorzitter Raad van Toezicht TNE
  - Lid Raad van Toezicht St. Boogh
- Anita Lussenburg
  - Bestuurslid Stichting Ondernemersbelangen Rotterdam
  - Bestuurslid KNHS Zuid-Holland
  - Directeur/eigenaar SocialMediaMonteur BV
  - Directeur/eigenaar TowerHouse International
- Wim Ludeke
  - Bestuurslid Sectorraad Gespecialiseerd Onderwijs
  - Bestuurslid St. Life Goals
  - Voorzitter bestuur Stichting Vitesse Betrokken
  - Voorzitter bestuur Natuurcentrum Arnhem
  - Bestuurslid Johan Cruyff Foundation
  - Voorzitter Raad van Commissarissen Sportservice Ede
  - Voorzitter Stichting Inclusief Midden Nederland
  - Voorzitter lokale omroep RTV Arnhem

Commissies

De Raad van Toezicht heeft in 2021 een remuneratie- en auditcommissie ingesteld. Mevrouw M.N. Kallen-Morren en de heer W. Ludeke vormden in het verslagjaar de renumeratiecommissie. Mevrouw A. Lussenberg en de heer M. Schaap maakten deel uit van de auditcommissie in 2021.

Evaluatie Raad van Toezicht
De Raad van Toezicht heeft vanwege corona in 2021 de uitoefening van haar taken in het verslagjaar nog niet geëvalueerd. Deze zal plaatsvinden zodra het weer mogelijk is fysiek bijeen te komen.

Activiteiten van de Raad van Toezicht samengevat
De Raad van Toezicht heeft in het verslagjaar vijf maal vergaderd. Daarnaast is de Auditcommissie voor het eerst bijeen geweest. De financiële positie van Dedicon is daarbij aan de orde geweest. De Remuneratiecommissie heeft tot taak met de bestuurder te spreken in haar rol als werkgever en heeft met de bestuurder een functionerings- en beoordelingsgesprek gevoerd.

Het verslagjaar 2021 stond wederom volledig in het teken van corona. De hoop en verwachting was dat in 2021 de coronamaatregelen zouden worden versoepeld en de werkzaamheden weer hun gewone loop zouden hebben. Het liep echter anders; ze werden aangescherpt. De onzekerheid bleef. De Coronabulletins bleven. Zo werden de medewerkers en de Raad van Toezicht regelmatig goed geïnformeerd over de ontwikkelingen bij Dedicon. De werkzaamheden liepen gelukkig grotendeels gewoon door, maar de omstandigheden waren heel anders. Zo bleef thuiswerken de norm. Dat heeft natuurlijk impact op de werkzaamheden, maar vooral ook op de medewerkers. Met doorzettingsvermogen en creativiteit kon Dedicon de producten blijven leveren, die een bijdrage leveren aan het toegankelijk maken van de maatschappij voor mensen met een visuele beperking. Alle lof voor de toewijding en inzet van alle medewerkers van Dedicon.

Duidelijk is inmiddels, dat wij zullen moeten leren leven met corona. Dat zal ook in 2022 weer uitdagingen brengen. De Raad van Toezicht heeft er vertrouwen in dat wij onze doelstellingen verder kunnen ontwikkelen en zo invulling geven aan het thema voor 2022: ‘Kom verder!’

Zeist, januari 2022

Marianne Kallen-Morren
Voorzitter

4 JAARREKENING 2021

4.1 Geconsolideerde balans

(na resultaatbestemming)

in euro	noot	2021	2020
Activa			
Immateriële vaste activa	1	76.861	115.291
Materiële vaste activa	2	1.018.060	1.199.444
Totaal vaste activa		**1.094.921**	**1.314.735**
Voorraden	3	57.648	30.947
Vorderingen	4	346.033	287.558
Liquide middelen	5	3.242.499	2.902.873
Totaal vlottende activa		**3.646.180**	**3.221.378**
Totaal activa		**4.741.101**	**4.536.113**
Passiva			
Eigen vermogen	6	2.433.072	1.926.353
Voorzieningen	7	82.027	142.513
Langlopende schulden	8	21.667	325.000
Kortlopende schulden	9	2.204.335	2.142.247
Totaal passiva		**4.741.101**	**4.536.113**

4.2 Geconsolideerde staat van baten en lasten

in euro	noot	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Subsidie KB	*11*	7.277.948	7.527.694	7.208.124
Subsidie OCW	*12*	4.799.468	4.807.603	4.678.856
Overige baten	*13*	804.042	731.470	879.107
Totale baten		**12.881.458**	**13.066.767**	**12.766.087**
Personele lasten	*14*	8.111.477	8.575.053	8.177.130
Inhuurlasten	*15*	1.785.069	1.724.106	1.762.168
Overige bedrijfslasten	*16*	2.103.305	2.387.695	2.226.087
Afschrijvingslasten	*17*	351.636	370.927	553.921
Totale lasten		**12.351.487**	**13.057.781**	**12.719.306**
Saldo baten en lasten		**529.971**	**8.986**	**46.781**
Financiële baten en lasten	*18*	23.252	36.000	23.403
Vennootschapsbelasting	*19*	-	0	-
Resultaat		**506.719**	**-27.014**	**23.378**
Resultaatbestemming				
Mutatie bestemmingsfondsen		520.818	-63.796	76.383
Mutatie algemene reserve		-14.099	36.782	-53.005
		506.719	-27.014	23.378

4.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht

in euro	**2021**	**2020**
Resultaat	506.719	23.378
Afschrijvingen	351.636	553.921
Mutatie voorzieningen	-60.486	35.617
Mutatie werkkapitaal (exclusief liquide middelen en kortlopend bankkrediet)	-23.088	94.791
Rechtstreekse mutatie reserves		
Kasstroom uit operationele activiteiten	**774.780**	**707.707**
Investeringen in: (im)materiële vaste activa	-131.821	-181.601
Desinvesteringen in materiele vaste activa	0	0
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	**-131.821**	**-181.601**
Aflossing Hypotheek	-303.333	-173.333
Aflossing lease	-	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	**-303.333**	**-173.333**
Mutatie liquide middelen	**339.626**	**352.773**
Liquide middelen eind	3.242.499	2.902.873
Liquide middelen begin	2.902.873	2.550.100
Mutatie liquide middelen	**339.626**	**352.773**

4.4 Grondslagen waardering activa en passiva en resultaatbepaling

De jaarrekening 2021 is opgesteld conform richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven' van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Stelselwijzigingen
Er hebben in 2021 geen stelselwijzigingen plaatsgevonden.

Algemeen
De cijfers over het voorgaande boekjaar zijn daar waar noodzakelijk geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met het verslagjaar mogelijk te maken. De jaarrekening is opgesteld na het voorstel voor resultaatbestemming. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming. Alle financiële informatie is afgerond in euro's nauwkeurig.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Baten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de handelsgoederen zijn overgedragen aan de koper.

Gebruik van schattingen
Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Dedicon zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor consolidatie
De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de onderneming en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend, dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte winsten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd.

Immateriële vaste activa
Immateriële activa betreft intern ontwikkelde software. Deze software worden initieel gewaardeerd tegen de verkrijgings- en vervaardigingsprijs van de externe kosten alsmede de toerekenbare personeelskosten. Alleen de kosten van de ontwikkelfase worden geactiveerd. De kosten van opstart, initiatie en nazorg worden direct in de staat van baten en lasten verantwoord.

Afschrijvingen op immateriële vaste activa
Immateriële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:
- Immateriële vaste activa: 10% - 25%

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de ontvangen investeringsbijdrage en de cumulatieve afschrijvingen. Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. De kostprijs van de activa die door de onderneming in eigen beheer zijn vervaardigd,

bestaat uit de directe kosten van vervaardiging, de toeslagen voor indirecte productiekosten en de aan derden betaalde rente gedurende de periode van bouw en vervaardiging.

Afschrijvingen op materiële vaste activa
De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:
- Bedrijfsgebouwen: 2,5% - 10%
- Machines, hardware en inventaris: 10% - 20% - 25% - 33%
- Technische installaties: 10% - 20%

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële leasing
Er kunnen leasecontracten bestaan voor een deel van het machinepark; hierbij heeft de vennootschap grotendeels de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom van deze activa. Deze activa worden geactiveerd in de balans bij aanvang van het leasecontract tegen de reële waarde van het actief of de lagere contante waarde van de minimale leasetermijnen. De te betalen leasetermijnen worden op annuïtaire wijze verdeeld in een aflossings- en een rentecomponent. De leaseverplichtingen worden exclusief de rentecomponent opgenomen onder de langlopende schulden. De rentecomponent wordt gedurende de looptijd van het contract verantwoord in de staat van baten en lasten. met een vast rentepercentage over de gemiddelde resterende aflossingscomponent. De relevante activa worden afgeschreven over de resterende gebruiksduur of, indien korter, de looptijd van het contract.

Operationele leasing
Er kunnen leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de onderneming ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Financiële vaste activa
Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de

waarderingsgrondslagen van de onderneming gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de onderneming garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt een voorziening gevormd. Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder financiële baten en lasten.

Resultaat deelnemingen
Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de onderneming in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Vervreemding van vaste activa
Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere actuele waarde, onder aftrek van verkoopkosten.

Voorraden
Gebruiksgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden. Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Projectverplichtingen
De post bestaat uit het saldo van de gerealiseerde projectkosten en reeds gedeclareerde termijnen en indien van toepassing de toegerekende winst en verwerkte verliezen. Projectverplichtingen worden afzonderlijk in de balans onder de kortlopende schulden als overlopende passiva gepresenteerd. De balanspositie voor projectsubsidies bestaat uit de tot en met balansdatum daadwerkelijk ontvangen termijnvoorschotten minus de bestedingen tot en met balansdatum.

Vorderingen
Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Eigen vermogen
Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van de stichting. Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:
een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden, en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt, en het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Langlopende schulden
Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. Het aflossingsbedrag van het lopende jaar wordt onder de kortlopende schulden opgenomen. Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Kortlopende schulden
Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa. Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de kortlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Overlopende passiva betreffen vooruitontvangen bedragen en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Periodiek betaalbare beloningen
Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenregelingen
Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Voor de medewerkers van de stichting is een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (stichting Pensioenfonds Openbare Bibliotheken) en wordt, overeenkomstig de in de RJ aangereikte vereenvoudiging in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in de toekomstige jaren is niet beschikbaar.

Opbrengstverantwoording
Baten worden alleen verantwoord als er een redelijke zekerheid bestaat dat toekomstige voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en dat deze voordelen betrouwbaar kunnen worden geschat.

Verkoop van goederen
Baten uit de verkoop van goederen worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van baten en tegemoetkomingen, handels- en volumekortingen.

Baten uit de verkoop van goederen worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer de belangrijke risico's en voordelen van eigendom aan de koper zijn overgedragen, de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is, de hiermee verband houdende kosten of eventuele retouren van goederen betrouwbaar kunnen worden ingeschat en er geen sprake is van aanhoudende managementbetrokkenheid bij de goederen.

Diensten
Baten van verleende diensten worden in de staat van baten en lasten als netto-omzet opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van de verrichte werkzaamheden.

Projectbaten
Zodra een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van het resultaat van een onderhanden project, worden de projectbaten en -kosten als baten en kosten in de staat van baten en lasten verwerkt naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum.

Onder projectbaten wordt verstaan de in het contract overeengekomen baten vermeerderd met eventuele baten op grond van meer- of minderwerk, claims en vergoedingen, indien en voor zover het waarschijnlijk is dat de baten zullen worden gerealiseerd en betrouwbaar kunnen worden bepaald. De mate waarin prestaties van een onderhanden project zijn verricht, wordt bepaald aan de hand van de tot balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot

de geschatte totale projectkosten. Indien het resultaat van een onderhanden project niet betrouwbaar kan worden bepaald, worden de projectbaten slechts verwerkt tot het bedrag van de gemaakte projectkosten dat waarschijnlijk kan worden verhaald. Verwachte verliezen op projecten worden onmiddellijk in de staat van baten en lasten opgenomen.

Overheidssubsidies
Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat Dedicon zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door Dedicon gemaakte kosten worden systematisch als baten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van Dedicon voor de kosten van een actief worden systematisch in de staat van baten en lasten opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Rentebaten en rentelasten
Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Belastingen (in verband met de B.V.)
Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de staat van baten en lasten opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Voor latente belastingen wordt een voorziening getroffen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarde van die posten. Er wordt uitsluitend een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van het tijdelijke verschil kunnen worden aangewend. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening
De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de staat van baten en lasten, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

4.5 Toelichting geconsolideerde jaarrekening

Algemeen
Stichting Dedicon is gevestigd aan Traverse 175, 5361 TD te Grave en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 30148163. De voornaamste activiteiten bestaan uit het produceren, reproduceren en distribueren van lectuur in een toegankelijke vorm voor mensen met een leesbeperking. Daarnaast ontwikkelt Dedicon nieuwe producten en diensten voor deze doelgroep.

Groepsverhoudingen
Stichting Dedicon is 100% aandeelhouder van Dedicon BV gevestigd Traverse 175, 5361 TD te Grave en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 17198025. Directeur van Dedicon BV is dhr. E. Meijerink tevens manager Productie bij Dedicon. Het doel van de BV is het voeren van commerciële activiteiten bestaande uit de marketing en het verkopen van producten en diensten al dan niet ontwikkeld door Stichting Dedicon en het verstrekken van adviezen en verlenen van diensten aan derden. Het uitgangspunt is dat in het kader van de transparantie en scheiding van publieke en private geldstromen alle door de KB, het ministerie van OCW en overigen gesubsidieerde activiteiten in de stichting worden uitgevoerd en alle overige opdrachten in de BV. De jaarrekening van Dedicon BV is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Dedicon.

Verslaggevingsperiode
Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Toegepaste standaarden
De jaarrekening is opgesteld conform richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven' van de Raad van de Jaarverslaggeving. De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn hiervoor opgenomen.

Continuïteit
Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Toelichting op het kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden voor zover van toepassing. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

4.6 Toelichting geconsolideerde balans

1. Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

In euro	**Immateriële vaste activa**
Stand per 1 januari 2021	
Aanschafprijs	776.900
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	661.609
Boekwaarde	**115.291**
Mutaties in de boekwaarde	
Investeringen	0
Desinvesteringen	0
Afschrijvingen	38.431
Desinvesteringen afschrijvingen	0
Saldo	**38.431**
Stand per 31 december 2021	
Aanschafprijs	776.900
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	700.039
Boekwaarde	**76.861**

De immateriële vaste activa betreffen de kosten van intern ontwikkelde software. In 2017 ging het om de ontwikkelkosten van AFAS-Insite software en het interne workflowgestuurde bedrijfssysteem WING. Deze systemen worden onder meer gebruikt voor de afhandeling van productie- en reproductietaken en de financiële administratie. Deze investering is eind 2020 volledig afgeschreven. In 2018 ging het om de ontwikkelkosten van het repro- en distributiesysteem (ReDi), de personele AFAS-modules (Supre) en herbouw van de website Grenzeloos (Leesbutler). In 2021 zijn geen nieuwe investeringen gedaan in immateriële vaste activa.

	Aanschafprijs	**Boekwaarde**	**Resterende levensduur**
Bedrijfskritische activa binnen de immateriële vaste activa			
- WING: ontwikkeling workflowgestuurde organisatie	544.000	-	
- ReDi: repro- en distributiesysteem	118.574	47.429	2 jaar
- Supre: personele AFAS modules	73.580	29.432	2 jaar
- Leesbutler: herbouw website	40.746	-	

2. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

In euro	**Bedrijfs-gebouwen & terreinen**	**Machines, hardware en inventaris**	**Technische installaties**	**Totaal**
Stand per 1 januari 2021				
Aanschafprijs	2.605.461	2.391.411	580.301	5.577.173
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	2.080.762	1.901.043	395.925	4.377.729
Boekwaarde	**524.699**	**490.369**	**184.376**	**1.199.444**
Mutaties in de boekwaarde				
Investeringen	29.005	95.673	7.143	131.821
Desinvesteringen				
Afschrijvingen	55.877	200.212	57.116	313.205
Desinvesteringen afschrijvingen				
Saldo	**-26.872**	**-104.539**	**-49.973**	**-181.384**
Stand per 31 december 2021				
Aanschafprijs	2.634.466	2.487.084	587.444	5.708.994
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	2.136.639	2.101.255	453.041	4.690.935
Boekwaarde	**497.827**	**385.830**	**134.403**	**1.018.060**

De investeringen 2021 betreffen o.a. de aanschaf van laptops, reliëfprinter, copy/scan printer, rondhoekmachine, elektrische sluitmachine, vervanging automatische deur, dakbedekking oostgevel, glazenwand klantenservice, vergadertafel en diverse bureaustoelen.

De marktwaarde van het bedrijfsgebouw en bedrijfsterrein aan de Traverse 175 te Grave is getaxeerd op € 2.250.000. Peildatum februari 2014. De OZB waarde bedraagt € 1.457.000 met peildatum 01-01-2020.

3. Voorraden

In euro	**2021**	**2020**
Materialen	57.648	30.947
	57.648	**30.947**

De voorraad materialen bestaat uit CD-roms en sleeves (verzendhoesjes), braillepapier en zwelpapier dat wordt gebruikt voor voelbare tekeningen.

4. Vorderingen

In euro	2021	2020
Vorderingen op handelsdebiteuren	129.055	39.590
Waarborgsommen	19.175	19.375
Nog te ontvangen KB loon- en prijscompensatie 2020	-	106.415
Overlopende activa	197.803	122.178
	346.033	**287.558**

De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar met uitzondering van de waarborgsommen en een deel van de vooruitbetaalde kosten.

De KB loon- en prijscompensatie over 2020 is in februari 2021 ontvangen. De toekenning over 2021 is reeds in november 2021 ontvangen.

Vorderingen op handelsdebiteuren

In euro	2021	2020
Nominale waarde uitstaande vorderingen	129.055	39.590
Af: Voorziening wegens oninbaarheid	0	0
	129.055	**39.590**

Overlopende activa

In euro	2021	2020
Nog te ontvangen bedragen	13.892	0
Vooruitbetaalde overige kosten	183.911	122.178
	197.803	**122.178**

De vooruitbetaalde kosten bestaan uit onderhoudscontracten voor servers en productieapparatuur, vooruitbetaalde softwarelicenties, abonnementen en studiekosten. Een bedrag van € 33.136 heeft betrekking op 2023-2024-2025.

5. Liquide middelen

In euro	2021	2020
Kasmiddelen	175	2.246
Tegoeden op bankrekeningen	3.242.324	2.900.627
	3.242.499	**2.902.873**

De liquide middelen zijn in 2021 toegenomen met ca. € 0,3 miljoen. Zie voor een nadere analyse het kasstroomoverzicht. Het totaal aan liquide middelen staat ter vrije beschikking en is terstond opeisbaar.

6. Eigen vermogen

in euro	Algemene Reserve	Bestemmingsfondsen				Totaal
		OCW	KB	KJ	SVO	
Stand per 1 januari 2021	1.432.143	36.005	106.415	267.028	84.762	**1.926.353**
Mutaties:						
Bestemming OCW 2020	-26.820	26.820				-
Resultaatbestemming 2021	-14.099	280.983	278.005	-38.170		**506.719**
Stand per 31 december 2021	**1.391.224**	**343.808**	**384.420**	**228.858**	**84.762**	**2.433.072**

Algemene reserve
De algemene reserve is opgebouwd uit het stichtingskapitaal en de jaarlijkse resultaten. Over dit gedeelte van het groepsvermogen kan de stichting vrijelijk beschikken en aanwenden voor het doel waarvoor de organisatie is opgericht. Vanuit de resultaatbestemming 2021 is het resultaat toegevoegd na mutaties in de bestemmingsfondsen.

Bestemmingsfonds OCW
Aan het bestemmingsfonds OCW is in 2021 het overschot op de vastgestelde instellingssubsidie 2020 ad. € 26.820 toegevoegd. Volgens de subsidiebeschikking dienen wij deze egalisatiereserve te vormen als buffer waarmee een overschot in het ene jaar gebruikt kan worden om een tekort in een later jaar op te vangen. Of sprake is van een overschot dan wel tekort blijkt uit de aanvraag tot vaststelling van de subsidie. Een overschot is slechts mogelijk als de activiteiten zijn verricht en is voldaan aan de verplichtingen die aan de subsidie verbonden zijn. De egalisatiereserve bedraagt ten minste € 0 en ten hoogste 10% van het verleende subsidiebedrag. Wanneer de maximale toevoeging wordt overschreden, wordt het verschil bij de vaststelling van de subsidie in mindering gebracht. De egalisatiereserve mag alleen ingezet worden voor de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend en de besteding van de egalisatiereserve wordt verantwoord met het activiteitenverslag en het financieel verslag.

Bestemmingsfonds KB
De Koninklijke Bibliotheek heeft in februari 2021 een loon- en prijscompensatie over 2020 toegekend. Hierover is de afspraak gemaakt dat deze gelden worden gestort in een te vormen bestemmingsreserve met een KB-oormerk. Daarom is eind 2020 het bestemmingsfonds KB gevormd. In 2021 zijn hieraan toegevoegd de in november 2021 ontvangen loon- en prijscompensatie over 2021 ad. € 164.827 en het niet bestede gedeelte van de toegekende financiering voor het 'Plan verlaging kostprijs' ad. € 113.178 (bedragen na afdracht van btw).

Bestemmingsfonds KJ
Stichting Dedicon is de enige en algehele erfgenaam van wijlen de heer W.J. Kaasjager. De verkrijging in 2004 uit deze nalatenschap mag uitsluitend aangewend worden ten behoeve van 'muziek'. Dit vermogen staat verantwoord als 'Bestemmingsfonds Kaasjager'. In 2021 zijn de kosten van twee projecten uit dit fonds gefinancierd. Het gaat om de projecten 'Maak muziek' en 'Braillebladmuziek'.

Bestemmingsfonds SVO
In 2019 is de voorziening onderhoudskosten vervallen. Het saldo van de voorziening is via een stelselwijzing rechtstreeks aan het eigen vermogen toegevoegd. Het vrij besteedbare gedeelte is aan de algemene reserve toegevoegd. Het overige deel is aan het bestemmingsfonds Stelselwijziging Voorziening Onderhoudskosten (SVO) toegevoegd. Deze middelen zijn niet vrij besteedbaar in tegenstelling tot de algemene reserve. De besteding is beperkt doordat deze voorziening in het verleden gedeeltelijk is gevormd vanuit de subsidiegelden van OCW en de Koninklijke Bibliotheek. Hiervan resteerde op 1-1-2021 nog € 84.762.

Dit bestemmingsfonds wordt gebruikt ter dekking van tekorten op de OCW en KB subsidies en wanneer bij investeringen in het gebouw en inventaris de betreffende activa nog een boekwaarde hebben en deze afgewaardeerd moet worden. Aangezien bij de overgang van voorziening naar de componentenmethode is gekozen voor de retrospectieve methodiek met ingang van 2019 (tijdelijke overgangsbepaling) kan bij investeringen een extra afboeking uit de materiële vaste activa noodzakelijk zijn. De gebouwen zijn bij aanschaf en verbouwing niet opgesplitst in componenten maar als één geheel geactiveerd, met een afschrijving van 2,5% per jaar op de initiële investering. Wanneer er groot onderhoud wordt geactiveerd, dan moet worden getoetst of in de boekwaarde van het pand zelf ook nog een resterende boekwaarde is van dat onderhoudscomponent. In 2021 zijn voor dergelijke investeringen in het gebouw en inventaris geen middelen uit het fonds aangewend.

7. Voorzieningen

		Voorzieningen	
in euro	Personeel	Jubilea	Totaal
Stand 1 januari 2021	109.560	32.953	142.513
Mutaties:			
Dotaties	40.215	5.266	45.481
Onttrekkingen	-76.632	-7.408	-84.039
Vrijval	-21.928		-21.928
Stand 31 december 2021	**51.215**	**30.811**	**82.027**
deel < 1 jaar	35.129	943	36.072
deel > 1 jaar	16.086	29.868	45.954

Voorziening personeel
De voorziening personeel bestaat uit twee onderdelen. In 2016 is een voorziening getroffen voor de kosten van de uitvoering van het sociaal plan, afvloeiing van medewerkers en juridische

ondersteuning. Deze voorziening wordt jaarlijks bijgesteld voor de hieruit nog resterende verplichtingen en de kosten die hieruit voortvloeien. In 2021 is een voorziening getroffen ter afdekking van de toekomstige uitgaven in verband met per balansdatum bekende langdurige ziektegevallen.

Voorziening jubilea
Deze voorziening dient ter dekking van de toekomstige werkgeversverplichtingen voor te betalen jubileumuitkeringen in het kader van een langdurig dienstverband op grond van de CAO. De voorziening is per individuele werknemer bepaald, rekening houdend met rekenrente van 3% en vertrekkans. De onttrekkingen betreffende de werkelijk uitbetaalde jubileumuitkeringen en de dotatie houdt verband met een actualisatie van het aantal opgebouwde dienstjaren.

8. Langlopende schulden

in euro	**2021**	**2020**
Schulden aan kredietinstellingen	21.667	325.000
Financial leaseverplichtingen	0	0
	21.667	**325.000**

Schulden aan kredietinstellingen
Dit betreft een lening verstrekt door ING Bank N.V. met een looptijd van 30 jaar. De rente bedraagt 2,51% per jaar.

In januari 2022 heeft een extra aflossing plaatsgevonden van € 130.000. In 2023 zal deze lening in kwartaaltermijnen geheel worden afgelost. De rentevast periode eindigt per 1 mei 2025.

Hypotheek

in euro	**2021**	**2020**
Hoofdsom met ingang van augustus 2002	1.300.000	1.300.000
Afgelost tot en met 31 december 2020	931.667	758.333
Restant hoofdsom per 1 januari 2021	368.333	541.667
Aflossingen	173.333	173.333
Restant hoofdsom per 31 december 2021	**195.000**	**368.334**
Kortlopend deel per 31 december	173.333	43.333
Langlopend per 31 december	21.667	325.000
Restant hoofdsom per 31 december	**195.000**	**368.334**

De verstrekte zekerheden, voor zowel de lening als het krediet luiden als volgt:

- hypothecaire zekerheid op bedrijfspand Traverse 175 te Grave;
- negatieve pledge / pari-passu en cross default verklaring.

in euro	**2021**	**2020**
Verplichting < 1 jaar	173.333	43.333
Verplichting > 1 jaar en < 5 jaar	21.667	173.332
Verplichting > 5 jaar		151.669

Financial leaseverplichtingen

in euro	**2021**	**2020**
Hoofdsom leaseverplichtingen	813.839	813.839
Afgelost tot en met 31 december	813.839	808.016
Restant hoofdsom per 1 januari	**0**	**5.823**
Aflossingen	0	5.823
Restant hoofdsom per 31 december	**0**	**0**
Verplichting < 1 jaar	0	0
Verplichting > 1 jaar en < 5 jaar	0	0

9. Kortlopende schulden

in euro	**2021**	**2020**
Schulden aan kredietinstellingen	173.333	43.333
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	329.365	304.062
Te betalen overige belastingen, SV- en pensioenpremies	161.062	426.161
Projectverplichtingen	399.221	395.742
Overige schulden en overlopende passiva	1.141.354	972.949
	2.204.335	**2.142.247**

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar. In de schulden aan kredietinstellingen zit een boetevrije aflossing van 130K op de lening bij de ING.

Te betalen overige belastingen en premies

in euro	**2021**	**2020**
Te betalen BTW	49.954	47.847
Loonheffing / premies sociale verzekeringen	9.411	270.353
Pensioenpremie	101.697	107.962
	161.062	**426.161**

Projectverplichtingen

in euro	2021	2020
KB projectenplan	337.258	361.943
KB projecten uit instellingssubsidie	56.281	2.228
KB Projectsubsidies Doorontwikkeling Aangepast Lezen	56.179	141.676
Yoleo	6.325	3.624
OCW projectenprogramma	28.567	19.754
Examen-opdracht	-91.452	-90.985
Overige projecten	-18.937	-51.610
Voorziening projectverliezen	25.000	9.112
	399.221	**395.742**

De post Projectverplichtingen betreft het saldo van ontvangen projectsubsidies verminderd met de projectbestedingen. Het saldo van de projectverplichtingen bestaat uit de tot en met balansdatum ontvangen subsidievoorschotten en bestede kosten (onderhanden werk).
Het saldo van de projectverplichtingen bestaat uit projecten met een creditsaldo (voorfinanciering door subsidiënt) en uit projecten met een debetsaldo (voorfinanciering door Dedicon).

De voorziening projectverliezen betreft een Erasmus+ project waarbij niet alle projectkosten worden vergoed.

in euro	Ontvangen project subsidies	Project bestedingen	Project verplich-tingen	Projecten credit saldo	Projecten debet saldo
KB projectenplan	757.394	420.136	337.258	337.258	
KB projecten uit instellingssubsidie	124.050	67.769	56.281	56.280	
KB Projectsubsidies Doorontwikkeling Aangepast Lezen	591.763	535.584	56.179	91.324	35.144
Yoleo	55.724	49.399	6.325	6.325	
OCW projectenprogramma	482.996	454.429	28.567	28.567	
Examen opdracht		91.452	-91.452		91.452
Overige projecten	139.890	158.827	-18.937	4.005	22.942
Voorziening projectverliezen			25.000	25.000	
	2.151.817	**1.777.596**	**399.221**	**548.759**	**149.538**

Overige schulden en overlopende passiva

in euro	2021	2020
Reservering te betalen vakantiegeld en vakantiedagen	537.118	546.806
Accountants- en administratiekosten	32.000	30.543
Nog te besteden KB instellingssubsidie	415.974	124.050
Ontvangen btw-gelden SIOB	84.499	124.499
Overige	71.763	147.051
	1.141.354	**972.949**

De post ontvangen btw gelden SIOB heeft betrekking op een in 2014 ontvangen BTW teruggave waarover bestedingsafspraken zijn gemaakt met het toenmalige SIOB (huidige KB). In 2021 is € 40.000 aangewend ter financiering van het Erasmus+ project 'Supporting Inclusive Digital Publishing through Training' waarin Dedicon als partner participeert. Het doel van dit project is om uitgevers van digitale content op te leiden om hun werk toegankelijk te maken aan de bron.

10. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Niet in de balans opgenomen verplichtingen
Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan ter zake van huur kopieermachines, huur van de 7e etage aan de Van Markenlaan 3 te Rijswijk, huur Trompetterstraat 32 Grave en lease van 3 motorrijtuigen.

Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen uit hoofde van operationele leases als volgt te specificeren:

in euro	< 1 jaar	> 1jr en < 5 jr	> 5jaar
Kopieermachines	13.371	18.921	
Kantoorruimtes	57.004	100.972	
Motorrijtuigen	13.608	30.165	

Transacties met verbonden partijen
De verbonden partij betreft de Stichting Vrienden van Dedicon. Er heeft een juridische fusie plaatsgevonden met de Stichting Bibliotheek Le Sage Ten Broek per 15 december 2020. Hierbij is Stichting Bibliotheek Le Sage Ten Broek de verdwijnende rechtspersoon en Stichting Vrienden van Dedicon de verkrijgende rechtspersoon.

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

4.7 Toelichting geconsolideerde staat van baten en lasten

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening van Stichting Dedicon maakt deel uit van de jaarrekening 2021. De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

Toelichting enkelvoudige balans

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

Toelichting enkelvoudige staat van baten en lasten

Voor zover posten uit de enkelvoudige staat van baten en lasten niet afwijken van de geconsolideerde staat van baten en lasten zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting van de geconsolideerde staat van baten en lasten.

11. Subsidie Koninklijke Bibliotheek

in euro		Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Instellingssubsidie 2021 toegekend		7.098.550	7.051.342	7.024.692
Waarvan onderdeel projectenplan		387.769	387.769	384.050
Instellingssubsidie exclusief projectenplan	A	**6.710.781**	**6.663.573**	**6.640.642**
Mutaties instellingssubsidie	B			
Besteding van aanvullende instellingssubsidies		69.998	-	20.373
Loon- en prijscompensatie 2021		164.827	-	106.415
Niet in verslagjaar bestede instellingssubsidie		-415.974	-	-124.050
Besteding instellingssubsidie inclusief mutaties	A + B	**6.529.632**	**6.663.573**	**6.643.380**
Instellingssubsidie onderdeel projectenplan 2021		387.769	387.769	384.050
Niet in het verslagjaar bestede gelden		123.950	75.414	230.719
Besteding KB projectenplan	C	**263.819**	**312.355**	**153.331**
Besteding KB projectenplan voorgaande jaren	D	148.635	271.100	176.228
KB Projectsubsidies Doorontwikkeling Aangepast Lezen	E	262.261	175.366	167.562
Yoleo en overige baten	F	73.600	105.300	67.623
totale subsidiebaten Koninklijke Bibliotheek	totaal A-F	**7.277.948**	**7.527.694**	**7.208.124**

Alle bedragen hierboven zijn exclusief btw.

De Koninklijke Bibliotheek (KB) heeft Dedicon voor 2021 een instellingssubsidie toegekend van € 7.820.000 (incl. btw) ten behoeve van de productie, levering, opslag en innovatie van de landelijke dienst voor mensen met een leesbeperking. Binnen deze subsidie worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- de productie van boeken, kranten en tijdschriften en in beperkte mate van andere media in aangepaste leesvormen en de rechtstreekse levering (reproductie) hiervan aan de leden van de Bibliotheekservice Passend Lezen, in opdracht van de eerstelijnsvoorziening;
- de veilige opslag en back-up van de bestanden voor de productie van aangepaste leesvormen;
- de uitvoer van onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten.

De instellingssubsidie 2021 is nog niet vastgesteld en dient uiterlijk 1 april 2022 verantwoord te worden.

Uit de subsidieafrekening 2021 blijkt vooralsnog een onderbesteding van ca. € 0,4 miljoen waarover afspraken worden gemaakt met de KB.

Van de projectensubsidie 2021 is een deel nog niet in 2021 besteed, maar wel bestemd voor lopende project of nog te starten projecten.

De besteding op aanvullende instellingssubsidies betreft de afwikkeling van subsidies uit voorgaande jaren. Het gaat om de besteding van het restant op de instellingssubsidie 2020 voor € 67.770 en de afwikkeling van het project Calamiteitenplan voor € 2.228. Deze projecten zijn in 2020 afgerond.

De KB heeft in november 2021 een loon- en prijscompensatie over 2021 toegekend van € 181.579. Na afdracht van btw resteert € 164.827. Hierover is de afspraak gemaakt dat deze gelden worden gestort in een te vormen bestemmingsreserve met een KB-oormerk.

De KB Projectsubsidies Doorontwikkeling Aangepast Lezen betreffen subsidies buiten de instellingssubsidie en het hierin opgenomen projectenplan. Ten behoeve van de vaststelling van deze subsidies is hieronder op grond van artikel 5.1 lid 3 van het KB subsidiereglement een specificatie opgenomen van de in 2021 afgesloten projecten.

	Beschikking	Subsidie incl. btw	Subsidie excl. btw	Projectkosten
18315 Braille boeken op verzoek (BROV) (9% BTW)	2018-00/18-00376	€ 30.000	€ 27.523	€ 27.523
18312 Opzetten uitleendienst digitale tekst-jeugdboeken	2018-00/18-00366	€ 135.294	€ 111.813	€ 111.813

12. Subsidie Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

in euro		Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Toegekende instellingssubsidie	A	4.388.643	4.388.412	4.154.409
Toegekende projectensubsidie		209.191	209.191	273.805
Niet in het verslagjaar bestede gelden		22.961	-	19.754
Baten projectensubsidie	B	**186.230**	**209.191**	**254.051**
Baten uit projectensubsidie voorgaande jaren	C	14.148	-	46.165
	A+B+C	**4.589.021**	**4.597.603**	**4.454.625**
Inkomsten leveringen Website Educatief	D	210.447	210.000	224.231
totale subsidiebaten OCW	A+B+C+D	**4.799.468**	**4.807.603**	**4.678.856**

Dedicon heeft voor 2021 een instellings- en projectensubsidie ontvangen van het Ministerie van OCW.

Binnen de instellingssubsidie worden 2 activiteiten uitgevoerd. Onderdeel A betreft de omzetting van bestaande leermiddelen naar een toegankelijk formaat op verzoek van leerlingen, studenten, werkenden en werkzoekenden met een visuele beperking. Het gaat dan om gesproken boeken in Daisy formaat, tactiele tekeningen, Edu-bestanden, foto-pdf bestanden, muziekbraille en muziekaudiobestanden.

De activiteiten voor onderdeel B betreffen het reproduceren en leveren van toegankelijke school- en studieboeken voor leesgehandicapte leerlingen, studenten, werkenden en werkzoekenden. De leesgehandicapten, anders dan met een visuele beperking, kunnen alleen bestellen uit de bestaande collectie.

De instellingssubsidie 2021 is nog niet vastgesteld en dient uiterlijk 3 juni 2022 verantwoord te worden.

Van de projectensubsidie 2021 is een bedrag van € 22.961 niet in 2021 besteed. Voor de uitvoering van de projecten 2020 is een verlenging toegekend en er is in 2021 nog € 19.753 besteed. Deze projecten zijn in augustus 2021 verantwoord en op basis van de ingediende verantwoording is een bedrag 5.605 niet besteed.

De inkomsten uit de levering van educatieve producten aan scholen en leerlingen via de webwinkel Dedicon Educatief liggen in lijn met de begroting. Deze inkomsten zijn feitelijk geen

baten voor Dedicon aangezien deze in mindering wordt gebracht op de OCW subsidie omdat de geleverde producten zijn gemaakt met OCW subsidie.

13. Overige baten

in euro	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Zakelijke dienstverlening	194.331	206.152	169.236
Opdracht DUO examens	378.891	300.000	260.138
Leveringen dyslexiebestanden	97.874	124.850	134.073
Overige maatschappelijke projecten	130.223	100.467	305.040
Overige opbrengsten	2.723	-	10.619
	804.042	**731.470**	**879.107**

Onder de post overige baten zijn de baten verantwoord van alle activiteiten die niet door KB en OCW worden gesubsidieerd.

De baten uit Zakelijke dienstverlening komen voort uit opdrachten voor het toegankelijk maken van informatie voor bedrijven en publieke organisaties zoals gemeenten en musea.
De opdracht van DUO betreft het toegankelijk maken van examens en toetsen voor scholen.
Dedicon levert dyslexiebestanden aan scholen en leerlingen en financiert uit deze baten ook de productie van nieuwe titels.

De baten uit Overige maatschappelijke projecten betreffen bijdragen en subsidies van fondsen voor het uitvoeren van toegankelijkheidsprojecten.

De post overige opbrengsten betreft giften en donaties.

14. Personele lasten

in euro	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Lonen en salarissen	6.267.530	6.506.176	6.106.189
Werknemersverzekeringen	986.080	1.087.073	989.563
Pensioenlasten uit hoofde van toegezegde bijdrageregeling	887.688	932.755	874.147
Reiskosten woon- werkverkeer	93.387	127.269	136.550
Ontvangen ziekengeld	-109.263	-83.220	-993
Dotatie/onttrekking voorziening jubilea en personeel	-60.487	5.000	35.617
Doorberekende salariskosten extern	0	-	-1.706
Mutatie reservering verlofuren	46.542	-	37.763
	8.111.477	8.575.053	8.177.130

Gedurende het boekjaar 2021 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij Dedicon 119 FTE (2020: 120 FTE). Hiervan waren geen personen werkzaam buiten Nederland.

15. Inhuurlasten

in euro	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Redacteuren en samenstellers	94.342	109.000	84.683
Vrijwilligers	182.955	174.000	73.677
Ingeleende arbeidskrachten	1.507.772	1.441.106	1.603.808
	1.785.069	1.724.106	1.762.168

De lasten die samenhangen met de inzet van vrijwilligers bestaan grotendeels uit reiskosten en attenties. Deze post valt in 2020 lager uit doordat er in verband met de Coronamaatregelen minder vrijwilligers ingezet konden worden. Daarnaast is vanaf 2021 de specifieke vergoeding van vrijwilligerskosten van de KB vervallen en toegevoegd aan de totale instellingsubsidie. In 2020 ging het om een bedrag van € 71.006 (inclusief btw) dat in mindering werd gebracht op de kosten.

16. Overige bedrijfslasten

in euro	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Productiekosten	461.680	457.840	457.577
Reproductiekosten	442.008	494.418	460.157
Automatisering	317.429	313.317	302.254
Overige personeelskosten	204.680	229.300	234.195
Huisvesting	316.052	311.576	314.361
Vervoer	35.086	67.200	43.363
Kantoor	70.844	83.000	68.423
Publiciteit	44.511	67.150	35.571
Algemeen	179.137	236.983	186.420
Overige kosten tbv projecten	31.878	126.910	123.766
	2.103.305	2.387.695	2.226.087

De overige bedrijfslasten vallen over de hele linie lager uit dan begroot en voorgaand jaar. Een belangrijke verklaring hiervoor is dat door de coronamaatregelen minder activiteiten en projecten uitgevoerd konden worden dan verwacht. Daarnaast zijn ook enkele besparingen behaald op reproductie- en automatiseringskosten.

17. Afschrijvingslasten (im)materiële vaste activa

in euro	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Bedrijfsgebouwen	55.877	65.304	96.072
Machines, hardware en inventaris	200.212	207.076	193.871
Technische installaties	57.116	60.116	56.949
Totaal afschrijvingslasten materiële vaste activa	313.205	332.496	346.892
Afschrijvingslasten immateriële vaste activa	38.431	38.431	207.029
Totaal afschrijvingslasten	351.636	370.927	553.921

18. Financiële baten en lasten

in euro	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Rentelasten spaartegoeden (negatieve rente)	9.399	8.000	2.333
Rentelasten lening o/g ING Bank N.V.	5.601	19.000	12.928
Overige rente- en bankkosten	8.252	9.000	8.142
	23.252	36.000	23.403

19. Vennootschapsbelasting

in euro	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Vennootschapsbelasting boekjaar	0	0	0
Vennootschapsbelasting vorige jaren	0	0	0
	0	**0**	**0**

Stichting Dedicon is een stichting zonder winstoogmerk en vanuit die hoedanigheid niet onderworpen aan heffing vennootschapsbelasting. Dedicon BV is wel vennootschapsbelastingplichtig, maar hoeft op basis van het behaalde resultaat geen belasting te betalen.

4.8 WNT-verantwoording

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de op Stichting Dedicon van toepassing zijnde regelgeving voor het onderwijs. Het bezoldigingsmaximum in 2021 voor Stichting Dedicon bedraagt € 209.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

	Dhr. M.P. Verboom	**Dhr. M.P. Verboom**
in euro	2021	2020
Functiegegevens	directeur-bestuurder	directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in jaar	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	134.794	132.013
Beloningen betaalbaar op termijn (pensioenpremie)	15.052	14.690
Subtotaal	149.846	146.703
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	209.000	201.000
-/- onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging	149.846	146.703
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

4.9 Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2021 in euro's	**Mevr. M.N. Kallen-Morren**	**Mevr. A. Lussenburg**	**Dhr. W. Ludeke**	**Dhr. M. Schaap**
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in jaar	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging				
Beloning	11.500	7.000	7.000	7.000
Belastbare onkostenvergoedingen	169	121		
Beloningen betaalbaar op termijn				
Subtotaal	11.669	7.121	7.000	7.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	31.350	20.900	20.900	20.900
-/- onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag				
Totaal bezoldiging	11.669	7.121	7.000	7.000
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2020 in euro's	**Mevr. M.N. Kallen-Morren**	**Dhr. T.A. van der Gun**	**Mevr. A. Lussenburg**	**Dhr. W. Ludeke**	**Dhr. M. Schaap**
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in jaar	1/1 - 31/12	1/1 - 30/9	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	18/09 - 31/12
Bezoldiging					
Beloning	11.500	5.250	7.000	7.000	1.750
Belastbare onkostenvergoedingen	170	62	84		
Beloningen betaalbaar op termijn					
Subtotaal	11.670	5.312	7.084	7.000	1.750
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	30.150	15.075	20.100	20.100	5.863
-/- onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag					
Totaal bezoldiging	11.670	5.312	7.084	7.000	1.750

4.10 Enkelvoudige balans

(na resultaatbestemming)

in euro	**noot**	**2021**	**2020**
Immateriële vaste activa	*1*	76.861	115.291
Materiële vaste activa	*2*	1.018.060	1.199.444
Financiële vaste activa	*3*	0	0
Totaal vaste activa		**1.094.921**	**1.314.735**
Voorraden	*4*	57.648	30.947
Vorderingen	*5*	384.717	443.275
Liquide middelen	*6*	3.170.108	2.732.566
Totaal vlottende activa		**3.612.473**	**3.206.788**
Totaal activa		**4.707.394**	**4.521.523**
Eigen Vermogen	*7*	2.433.072	1.926.353
Voorzieningen	*8*	82.027	142.513
Langlopende schulden	*9*	21.667	325.000
Kortlopende schulden	*10*	2.170.628	2.127.657
Totaal passiva		**4.707.394**	**4.521.523**

4.11 Enkelvoudige staat van baten en lasten

in euro	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belastingen	462.995	-27.014	88.593
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	43.724	0	-65.215
Resultaat	**506.719**	**-27.014**	**23.378**

4.12 Toelichting enkelvoudige balans

3. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt weer te geven:

in euro	2021	2020
Stand begin	-154.593	-89.378
Resultaat boekjaar	43.724	-65.215
Stand per 31 december 2021	**-110.869**	**-154.593**
Verwerking negatieve deelneming in de rekening-courant	110.869	154.593
Waardering per 31 december 2021	**0**	**0**

Dit betreft de 100% deelneming in Dedicon B.V en deze deelneming wordt integraal geconsolideerd.

Het eigen vermogen van Dedicon BV is negatief en wordt gefinancierd door Stichting Dedicon. Daar Stichting Dedicon niet het voornemen heeft om de rekening-courant op te eisen, is de continuïteit van Dedicon BV niet in het geding. De jaarrekening van Dedicon BV is derhalve opgesteld op basis van de grondslagen van continuïteit.

Bij de waardering van de belangen in een deelneming met een negatief eigen vermogen dienen tevens in aanmerking te worden genomen de andere langlopende belangen in de deelneming die feitelijk moeten worden aangemerkt als een onderdeel van de netto-investering. Om deze reden is in de jaarrekening het negatief eigen vermogen in mindering gebracht op de vordering op Dedicon BV.

5. Vorderingen

in euro	2021	2020
Vorderingen op handelsdebiteuren	125.559	41.896
Vorderingen op deelnemingen	45.081	153.411
Waarborgsommen	19.176	19.375
Nog te ontvangen KB loon- en prijscompensatie 2020	0	106.415
Overlopende activa	194.902	122.178
	384.718	**443.275**

Vorderingen op deelnemingen

in euro	2021	2020
Saldo rekening courant	155.950	308.004
Af: afwaardering vanwege negatieve deelneming	-110.869	-154.593
	45.081	**153.411**

Dit betreft de vordering op de deelneming in Dedicon B.V.

Het eigen vermogen van Dedicon BV per 31 december 2020 is negatief. Bij de waardering van de belangen in een deelneming met een negatief eigen vermogen dienen tevens in aanmerking te worden genomen de andere langlopende belangen in de deelneming die feitelijk moeten worden aangemerkt als een onderdeel van de netto-investering. Om deze reden is in de jaarrekening het negatief eigen vermogen in mindering gebracht op de vordering op Dedicon BV.

Overlopende activa

in euro	2021	2020
Nog te ontvangen rente	0	0
Nog te ontvangen bedragen	10.990	0
Vooruitbetaalde overige kosten	183.912	15.763
	194.902	**15.763**

6. Liquide middelen

in euro	2021	2020
Kasmiddelen	175	2.246
Tegoeden op bank- en girorekeningen	3.169.933	2.730.320
	3.170.108	**2.732.566**

Het totaal aan liquide middelen staat ter vrije beschikking en is terstond opeisbaar.

10. Kortlopende schulden

in euro	2021	2020
Schulden aan kredietinstellingen	173.333	43.333
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	329.364	304.062
Te betalen overige belastingen, SV- en pensioenpremies	160.184	424.924
Projectverplichtingen	399.221	395.742
Overlopende passiva	1.108.526	959.596
	2.170.628	**2.127.657**

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

5 OVERIGE GEGEVENS

5.1 Vaststelling jaarrekening

Vaststelling jaarrekening
De jaarrekening 2021 is vastgesteld door de directeur-bestuurder van Stichting Dedicon op 25 maart 2022.

Directeur-bestuurder
M.P. Verboom

5.2 Goedkeuring jaarrekening

Goedkeuring jaarrekening
De jaarrekening 2021 van Stichting Dedicon is goedgekeurd door de Raad van Toezicht van Stichting Dedicon in zijn vergadering van 25 maart 2022.

Mevrouw M.N. Kallen-Morren (voorzitter)
Mevrouw A. Lussenburg
De heer M. Schaap
De heer W. Ludeke

* In verband met mogelijke fraude verzoekt de KvK om de jaarrekening te deponeren zonder handtekening van de bestuurders. Daarom wordt hier volstaan met vermelding van de namen van de bestuurders die de originele jaarrekening hebben getekend.

5.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

VAN REE ACCOUNTANTS
registeraccountants en belastingadviseurs

Koolhovenstraat 11
3772 MT Barneveld
Postbus 272
3770 AG Barneveld

T (0342) 40 85 08
F (0342) 40 81 41
barneveld@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 08107895

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht van Stichting Dedicon

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Dedicon te Grave gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

1. geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Dedicon per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven en de bepalingen bij of krachtens de WNT.
2. voldoen de in de jaarrekening verantwoorde subsidiebaten, -lasten en -balansmutaties gerelateerd aan de 'Subsidie Koninklijke Bibliotheek' over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de relevante subsidiebepalingen zoals vastgesteld door de Koninklijke Bibliotheek.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2021;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het controleprotocol WNT 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Dedicon zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de

Van Ree Accountants is een handelsnaam van Van Ree Accountants BV.
Op al onze diensten zijn de SRA-Algemene voorwaarden van toepassing die gedeponeerd zijn onder nummer 40481496 bij de Kamer van Koophandel te Utrecht.
Op verzoek worden deze kosteloos toegezonden.

opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie
Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:
- het bestuursverslag
- de overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven en de bepalingen bij of krachtens de WNT.

Het bestuur is er ook verantwoordelijk voor dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmuaties voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de subsidiebepalingen zoals vastgesteld door de Koninklijke Bibliotheek

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften, de onafhankelijkheidseisen, het Controleprotocol WNT 2021. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of

het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Barneveld, 25 maart 2022
Van Ree Accountants

J.A. van Ginkel RA MSc